

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kerepesi-ut 25.
Fülszövegkiadóhivatal: Múzeum-körut 18.

Főszerkesztő: **VÉSZI JÓZSEF**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG**

Egész évre 14 kor., 1/2 évre 7 kor., 1/4 évre 3 kor.,
50 fillér, egy hónapra 1 kor. 20 fillér.
Egyes szám Budapesten és a vidéken 4 fillér.

Bánffy győzelme.

Budapest, május 31.

(v.) Szeged megtette azt, amivel saját magának s az országnak tartozott: országgyűlési képviselőjévé báró Bánffy Dezsőt választotta meg. Eszközeiben nemes, lefolyásában méltóságos és érdekfeszítő választási küzdelem után tetemes abszolút többséggel Bánffy lett a győzelem pálmája. Ez az eredmény közmegelegedést fog kelteni — merjük állítani: még a szabadelvűpártban is. Ha Bánffy Dezső a parlamenti porondra kívánczolt s mihelyt arra kívánczolt, erkölcsi kötelességévé lett az első választókörletnek, amelynek mandátumára pályázott, hogy a népképviselőt sorompóit számára megnyissa. Mert nemcsak Bánffy volt csonka a parlament nélkül, a parlament is csonka volt nélküle. Jól megértjük: nem egyéniségének államférfiúfajsulya miatt volt Bánffynak elutasíthatatlan igénye a mandátumra, hanem azért, mert tartalmas és komoly programot adott, e program alapján ellenzéki pártszervezkedésre vállalkozott, ezen önként vállalt hívatásának feláldozta visszavonultságának kényelmét s nagydiszú közjogi méltóságát: megannyi jogcím arra, hogy politikai törekvéseinek érvényesítése érdekében helyet foglalhasson a parlament küzdőporondján.

Valamikor, a bukás keserűségeinek első óráiban az a jóslat röppent el Bánffy ajkáról, hogy lesz ő még ebben a mi közéletünkben „tettekkel

tényező“. E jövendölésében távolról sem teljesítését s a közszabadságok ápolását hirdeti a nemzeti politika előfeltételül. Akkor Bánffy a plutokrácia számára csinált politikát; ma demokratikus hurokat pengest a nagytökével szemben a progresszív adózás zászlaját lengeti. Egy szó mint száz: az a Bánffy Dezső, aki mostanában Tisza Istvánnal szemben az objektív ellenzék szerepére pályázik, valósággal könyörtelen obstrukcióra volna kötelezve, ha véletlenül nem Tisza Istvánt találná magával szemközt, hanem a régi Bánffy-politikát s a hajdani Bánffy-féle kormányzatot. És mégis, sőt épp az elmondottak miatt örülünk a Bánffy szegedi diadalának. Csak hadd jöjjön be a parlamentbe. És álljon ott helyt új programjéért, új ideáljéért. Szakítson nyilvánvalóan azzal a multjával, amely hibáival és szertelenségeivel válságokba sodorta a szabadelvűséget. És tegyen mint tettekkel tényező félreérthetetlen tanubizonyoságot arról, hogy új programját régi tévedéseinek romjain építette fel. Mutassa meg, hogy ismét megjelenése a parlamentben nem egyszerű visszatérést, hanem őszinte megtérést jelent, hogy nem a saját multját akarja igazolni, hanem az ország jövőjét biztosítani. Akkor igazán szép szerep fog reá vární: — a szabadelvű nemzeti ellenzék szerepe. Eddigél a nemzeti fejlődés szószólói olyan középpárti alakulások voltak, amelyeknek félreismerhetetlen volt a klerikális jellege. S ebből aztán végzetes optikai csalódások keletkeztek. Például az, hogy a sza-

TÁRCA

Üzlet.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: Zöldi Márton.

Mark Osváld tőzsdetanácsos finom szívarral kínálta meg Macher ügynököt irodájában.

— Foglaljon helyet, kedves Macher — mondotta.

Macher rágyújtott és leült.

— Valami üzlet? — kérdezte.

— Ahogy veszszük, — válaszolta a tőzsdetanácsos — ön mindenestre csinos provizóit kap. Háromszáz koronát szántam önnek. Igen, háromszáz koronát. Még ma megkaphatja . . .

A szegény ügynök hirtelen felugrott a divánról, mint aki attól fél, hogy egy percet is késik.

— Tessék parancsolni.

Mark Osváld nem sietett. Kényelmesen hátradőlt a karosszékekben és zsebkiességnek ollójával vagdosni kezdte körmeit.

— A dolog — mondotta — diskkrét, nagyon is diskkrét . . .

— Az nem baj — biztatta Macher.

— Én jövő héten esküszöm.

— Tudom — mondotta az ügynök, — Millek kisasszony, — sarokház, jó cég.

— Nekem a lány tetszik, — mondotta a tőzsdetanácsos hanyagul — hetven percentben szerelmi házasság.

— Az szép — mondotta az ügynök őszinte elismeréssel.

A tőzsdetanácsos folytatta:

— De van egy kis régi ügyem, hehe, egy kis erkölcsi mankó, hehe!

— Értem.

— Tudja, milyen bolond a fiatal ember. Ezelőtt kilenc évvel én is bolond voltam. Vagy talán nem is voltam bolond. A leány nagyon szép volt. Igaz, hogy parasztlány, hanem ekszvizit. Ha én mondom, hogy ekszvizit.

— Elhiszem.

— Gömbölyű, piros, tüzes, becsületes. Becsületesemre, becsületes. Elhíheti.

— Miért ne hinném? Én is ismertem egyet 1872-ben . . . Csak tessék folytatni.

— Mit mondjak? Szerencsétlenné tettem. Az ilyesmi nagyon kellemetlen. Hiszen fizettem, de mégis . . . Becsületesemre mondom, bántotta a lelkiismeretemet. Maga nem fogja hinni . . .

Az ügynök tiltakozott.

— Kérem, én mindent elhiszek. Egyszer velem is majdnem . . .

A tőzsdetanácsos nem figyelt az ügynökre. Néhány pillanatig elgondolkozott, aztán folytatta:

— Egy kis fiú született. Talán háromszor meg is néztem. Becsületesemre, hasonlított rám. Az orr . . .

— Hajlott.

— Igen, hajlott. Benne volt hat-hétszáz forintomba.

— Az nem megy másképp.

— A lány aztán elutazott Budapestről. Hat éve, hogy nem láttam. Lidinek hitták. A vezetéknevét elfelejtettem. Varga, Horvát, Nagy, valami ilvesféle. A nagynénjének bódéja volt a Városligetben. Kofabódé. Annak tudom a nevét, mert olyan furesa név. Kükéné. Irja fel.

Macher kivette noteszát és felírta.

— Igy, — folytatta a tőzsdetanácsos — maga felkeresi ezt a Kükéné, megtudakolja, hol van Lidi, s aláírta vele ezt az írást. Minden benne van, az ügyvédem csinálta.

— Ertem.

— Azután itt van ezer korona. Ezt átadja a leánynak, amiért ezt az írást aláírja. Megértette?

— Hőgyne? Olyan egyszerű, mint hitelrészvényt adni. Megyek rögtön. Csak tessék rám bízni. Ugy aláíratom, mint a pinty.

— Két tanu előtt, kedves Macher, ne felejtse.

A pocakos ügynök, noha már tulvult a hatvanon, fürgén, gyorsan távozott. Künn, a lépcsőházban, erősen csóválta a fejét:

— Micsoda megbízás, micsoda üzlet!

badelvüpart, mikor klerikális szorongatói ellen védekezett, a nemzeti haladás elvével jutott ellentétbe. S aztán az, hogy a felekezeti szabadelvűség összeegyeztethető a szabadságjogok eltiprásával s a cinizmusig fokozott pártterrorizmussal. Ezek a látszatok füsttént eloszlanak, míhelyt a szabadelvűség és a demokrácia elvi alapján alakul ki egy középpárt, amely őszinte és erőteljes nemzeti programot ad s e programmért erőteljesen és őszintén száll síkra. Nem elhallgatott fenntartásokkal; nem a hátsóajtók förtelmes taktikájával; nem azért, hogy a düpirozott közvélemény rokonszenve segítségével a hatalomra jutva, a révben majd lebocsássa árbócáról a nemzeti lobogót s a klerikális reakció zászlóját huzza fel helyébe. Hanem olyan legyen ez a szabadelvű nemzeti középpárt, amely egyedül a nemzet boldogulását nézi, a kormányzatot a nemzeti érdek fokozottabb megvalósítására akarja serkenteni s küzdelmeinek jutalmául nem magának kíván miniszteri tárcákat, hanem a hazának kíván egy szebb és boldogabb jövőt biztosítani. Erre a szerepre kínálkozott Szegeden báró Bánffy Dezső. Elismerés illeti Szeged választóit, amiért alkalmat szolgáltatott neki annak a bemutatására, tud-e majd annyi sikerrel dolgozni, mint amennyi sikerrel eddig agítálni tudott.

BELFÖLD

Minisztertanács. Ma délután minisztertanács volt, amelyen a kabinet valamennyi tagja résztvett.

A kvóta. A magyar kvótaküldöttség ma délután 5 órakor tartotta alakuló ülését, amelyen résztvett a kormány részéről gróf Tisza István miniszterelnök. Harkányi Frigyes koronlöklete alatt elnökké megválasztott gróf Dessenoffy Aurél, előadóvá Falk Miksa. Falk Miksa, megköszönve a választást, utal arra, hogy már évtizedek óta viseli az előadói tisz-

Ilyen az élet . . . Ha ez a Mark ezelőtt kilenc évvel nem lett volna lelketlen csábító, én az augusztusi házbért megint nem tudnám fizetni. Hogy be tudja a jó Isten osztani. Még kalapot is vehetek a feleségemnek. Azért a kalapért nygvis annyit hallgattam . . .

Tizenöt perc alatt künn volt a Városligetben s újabb tíz perc alatt hiteles, de kellemetlen értesítéseket szerzett egy rendőrbiztostól. Kukáné május hóban végleg elköltözött a fővárosból, az a bizonyos Lidi tavaly férjhez ment otthon, a kis fiu már öt esztendő előtt meghalt.

Macher nyugtalanul sétált a nagy platanok árnyékában. Az értesüések nyugtalanították. Mérlegelte a helyzetet s annak konkvenciáit. Nagy lehangoltságot érzett. Így monologizált:

— Ilyenek a mai üzletek! Már azt hittem, hogy kezemben van a háromszáz korona. Már azt hittem, hogy kifizettem a házbért. Már azt hittem, meg is vettem feleségemnek a kalapot, amelyért annyit zaklat.

Mélyen felsóhajtott.

— Azt hiszem, őszig zaklathat a nyári kalapért. Ilyenek a mai üzletek. Ha Mark megtudja, hogy a gyerek meghalt, az anyja férjhez ment, visszaveszi az ezer koronát s beteszi a Wertheim-kasszába. Nekem pedig kiszurja a szememet tiz, ha sokat mondok, husz forinttal. Üsse meg a ménkő!

tet, ennél fogva talán fiatalabb erőre kellene most azt bízni; de a miniszterelnök és a bizottság kérésére élénk éljenzés közben kijelentette, hogy az országos bizottság egyhangú kívánásának engedve, készséggel áll ezuttal is rendelkezésre. A miniszterelnök bejelentette, hogy hivatalos értesítést vett az osztrák kvótabizottság megalakulásáról, mire elhatározta a bizottság, hogy megalakulásáról az osztrák kvótabizottságot értesíti. Falk Miksa előadó tett ezután előterjesztést azon adatokra nézve, amelyekre a bizottságnak szüksége van még érdemleges munkájának megkezdése előtt. Hosszabb eszmecsere után gróf Tisza István miniszterelnök kijelentette, hogy a kormány azokon az adatokon kívül, melyeket eddig már rendelkezésre bocsátott, a vita során kívánt összes adatokat rövid uton még a legközelebbi napokban a bizottság tagjainak megküldi. A bizottság ezt tudomásul vette és elhatározta, hogy első érdemleges ülését június hó 7-én, kedden, délután 5 órakor fogja megtartani.

A német kereskedelmi szerződés

Berlinből jelentik: Az osztrák-magyar-német kereskedelmi szerződés felújítására vonatkozó szóbeli tárgyalásokra ideérkezettek a német delegátusokkal együtt báró Richthofen külügyi államtitkár üdvözölte. Az államtitkár szavaira Szögyény-Marich nagykövet, báró Beck osztályfőnök és Biró miniszteri tanácsos válaszoltak.

A delegációk.

Budapest, május 31.

Burián közös pénzügyminiszter ma terjedelmes beszédben ismertette kormányzati irányelveit a delegáció négyes albizottságában, ahol a bosnyák költségvetést tárgyalták ezuttal először. A költségvetést a bizottság általánosságban is, részleteiben is elfogadta.

Az osztrák delegáció ma is teljes ülést tartott s a hadsereg rendkívüli szükségleteit tárgyalta. Az ülések lefolyásáról a következőkben számolunk be:

A bosnyák költségvetés.

A magyar delegáció négyes albizottsága ma délelőtt tárgyalta az okkupált területek 1905. évi rendkívüli szükségletét. Az albizottságban gróf Andrássy Gyula elnökölt.

Münnich Aurél előadó: Ismertette a szükségletet, mely szerint az 1905. évi tiszta szükséglete 7,583,000 korona. A szükséglet 1883 óta 10,393,000 koronával kevesbedett.

Hegedűs Sándor: Elismerését fejezi ki a közös pénzügyminiszter működése iránt. Nem kívánja tételeként tárgyalni a költségvetést,

de kéri a minisztert, hogy Bosznia és Herzegovina belső igazgatására vonatkozólag adjon bővebb fölvilágosításokat.

Burián István közös pénzügyminiszter: Szándéka van amugy is jelentéseket kidolgoztatni és előterjeszteni Bosznia belső adminisztrációjáról. Az idén ezt a szándékát azért nem valósíthatta meg, mert az idő rövid volt hozzá, de reméli, hogy a jövő delegációban eleget tehet Hegedűs kérelmének. A miniszter ezután áttért a boszniai jövedelmek ismertetésére s elmondta, hogy a fogyasztási adók már a múlt évben emelkedtek. Mikor a megszállás történt, az adózás terén mindenütt a török rendszer volt érvényben, ami az adókkal való visszaélést jelent. A kormány igazságosabb alapokra helyezte az adórendszert, de ez viszont megcsappantotta a jövedelmeket. A jövedelem különben évről-évre egyenletes s alig mutat 600,000 koronára ingadozást. A miniszter ezután a közigazgatás viszonyainak ismertetésére tért át. Elmondta, hogy mikor Bosznia került, ott csodálatos rendet talált, de azért fontos reformok mutatkoztak szükségessé, főleg a községi autonómia terén.

Münnich Aurél: A vasuti kamatkölesőre nézve tesz kérdést.

Burián István: Azt feleli, hogy amíg a vasut, amelynek építésére e költség szárvan van, kiépül, a kölesön kamatait a tőkéből fizetik.

Hegedűs Sándor aggodalmát fejezi ki a kölesön fölhasználásáról, mire Burián pénzügyminiszter újabb megnyugtató fölvilágosítást adott. Hegedűs Sándor kérésére a miniszter fölvilágosításait fölveszi a jelentésbe.

Ezután a részletes tárgyalás következik és az albizottság az összes címelet megszavazta. A hitelesítő ülést pénteken délben tartják meg.

A hadügyi albizottság.

A magyar delegáció hadügyi albizottsága ma déli tizenkét órakor gróf Szapáry Gyula elnöklésével hitelesítő ülést tartott. A kormány részéről gróf Tisza István miniszterelnök volt jelen.

Münnich Aurél előadó fölolvasta a hadügyi bizottság jelentését, amelyhez többen hozzászóltak. A jelentést némi jelentéktelen módosítás után hitelesítették s a hadügyi kormányzatnak az előzékeny fölvilágosításokért és Münnich Aurélnak a jelentés jeles és alapos szerkesztéséért egyhangulag köszönetet szavaztak.

Az osztrák delegáció.

Tegnap a hadügyi rendes költségvetést szavazta meg az osztrák delegáció, ma a rendkívüli hadügyi költségek megszavazásán volt a sor. A jelek nem esáltak; vihart ugyan az osztrák delegátusok közt még a rendkívüli miliók sem támasztanak, sőt még csak nagyobb hullámokat sem vertek.

A közös miniszterek teljes számban meg-

Azon gondolkozott, hogy milyen alakban közölje értesüléseit Mark ural. Elhatározta, hogy csak késő este tér vissza a városba. Talán így valamivel többet srófolhat ki a tözsdetanácsostól.

Betért a szinkörrel szemben lévő kioszkba. Fagyaltot rendelt. Nagyon melege volt. Gyorsan, möhön habzsolta a kellemes ízű hűsítőt, mikor egy sovány, borotvált képi ur telepedett le mellé.

— Szervusz, Macher! Fogadni memék, hogy nem ömsersz! Haha! Megvénuültünk, öregem, komiszul megvénuültünk.

Macher erőltette emlékezőtehetségét.

— Nini — mondotta — Bleyer . . .

— Dehogy, én Marák vagyok, nem emlékszel? Együtt szolgáltunk a Jelliasich-ezredben.

— Az ám.

— Bizony annak több mint harminc esztendeje, te már akkor is pocakos voltál.

— Te meg sovány.

— Igaz.

Macher kellemetlen érzéssel nézte a vén cimborát. Hogy megöregedett, hogy megráncosodott az arca! E szerint hát ő maga is megöregedett. Ez a gondolat még jobban nyomta, mint máskor. Aztán megkérdezte:

Hát te mivel foglalkozol, Marák?

— Igazgató vagyok, daltársulati igazgató. Utazom, sok bajom van.

— Az mindenkinek van — vigasztalta Macher.

— Senkinek annyi, mint nekem. Utálok a mesterségemet. Ha tudnád, mennyi bajjal jár. A lányok, az énekesnők . . .

— Azok rendesen szépek — jegyezte meg Macher.

Az igazgató grimaszt vágott.

— Az is baj, ha szépek, az is, ha csúnyák. Hisz én nem kívánom, hogy szentek legyenek. Isten ments! Az talán nem is volna jó. De amit azok csinálnak . . .

Macher nem kérdezte, hogy mit csinálnak. Őt már az ilyesmi ugy sem érdekli. Az igazgató folytatta:

— Most vagyok éppen a legnagyobb bajban egy énekesnőmmel.

— Elvesztette a hangját? — kérdezte Macher.

— Azt nem éppen. Nem is volt neki. De nagyon derék lány, csak az a baja, hogy belebolondult egy kis hivatalnokba, akinek nincs egy garasa.

— Nagy könnyelműség — jegyezte meg Macher szórakozottan.

— Én adom meg az árát — sopánkodott az igazgató. — Még hat hétig nem vehetem hasznát.

— Miért?

— Mert egészséges leánygyermekkel ajándékozta meg az emberiséget. Azok a férfiak is oly lelketlenek.

Macher nyugtalanul nézett körül. Sze-

jelentek a mozgalmasnak ígérkező, de valójában lapos, csöndes és inkább a nemzetiségi villongásoknak okai körül mozgó vitát meghallgatók.

Napirend előtt **Schneider** meginterpellálta a külügyminisztert, hogy vajjon csakugyan megszüntették-e a new-yorki osztrák ház intézményét. Minden emberbarátot fájdalmasan érintett az a viszoly, amely New-Yorkban az osztrákok és a magyarok közt kitört és amely most e jótékony intézmény felett kondítja meg a lélekharangot. Kézel 3000 kivándorolt osztrák ennek az intézménynek köszönheti, hogy állást kapott New-Yorkban. Sürgeti, hogy Ausztriából Amerikába kivándorlók számára rendezzék be a trieszt-new-yorki útírányt.

Következett a napirend: a költségvetési bizottság jelentése a hadügyi rendkívüli kiadásokról.

Popowski előadó nem sok szót vesztegetett a költségvetés dicséretére. Utalt arra, hogy az új ügyük hasonlíthatatlanul jobb a régieknél s a költségek megítélésénél az a főszempont, hogy hadseregünk legalább tíz évig nem volna a kornak megfelelő, ha a költségek felosztása a 25 millió évi részletek alapján történtek. He megadják a hadseregnek, amire okvetlenül szüksége van, akkor az a modern technika minden vívmányával fel lesz szerelve s akkor szövetségünk értékes lesz. Még az ellenzéknek is el kell ismernie azt a nagy haladást, amelyet a hadügyi kormány újabb időben a kiképzés terén felmutathat. Senki sem kívánhat többet annál, hogy a katonaság kiképzése és oktatása olyan nyelven történjen, amelyet a legénység megért. A hadügyi miniszternek ez a nyilatkozata a delegációban is megelégedést keltett.

Az általános vitában a költségek ellen jelentkeztek szólásra: *Hoffmann, Stransky, Sustersic, Kramarz; mellette: Ebenhoch, Dulemba* lovag, báró *Parish, Rhomberg*.

Hoffmann szerint a rendkívüli költségeket a politikai előrelátás hiányának rovására kell írni. A külügyminiszter is azért pendített meg olyan erős hangokat, hogy legalább némi magyarázatot adjon a váratlan nagy költségemelésnek. Nem viseltetik bizalommal a hadügyi kormány iránt, mert az minduntalan levezetési a magyarok érzékenységét, a helyett, hogy az ausztriai németekre támaszkodni, amely igen nagy áldozatokra kész, ha látja, hogy Ausztria az osztrák németeké. Ne esdálkózzék most a hadügyi kormány, ha a német uéppárt visszautasítja a hadügyi követeléseket.

Dr. Ebenhoch azt vallja, hogy a monárkia nagyhatalmi állásának semmi köze a belpolitikai viszonyokhoz és a rendkívüli hadügyi követelések megszavazása a hazafias lelkiismeret kérdése. Statisztikai adatokkal bizonyítja, hogy Olasz- és Németországban a lakosság megterhelése jóval nagyobb, mint nálunk, Francia- és Angolországban pedig csaknem háromszor akkora a polgárság adóterhe, mint Ausztriában. Számolt lelkiismeretével és megszavazta a rendkívüli költségeket. (Az urakháza tagjai zajosan éljenek.)

mei villogtak. Bizalmasan odahajolt a vén cimborához:

— Mondd csak, kérlek, hogy hívják azt a kedves kisasszonyt?

— Miért?

— Csak mondd. Érdekemben áll.

— Nagy Lidiának.

Macher örömben eldobta a fél virsziniaszivart s megölelte barátját.

— Az Isten éltesse Nagy Lidit és kedves gyermekét. Barátom, Marák, azt hiszem, fényes üzletet fogunk csinálni. Keresni fogunk. Sok pénzt.

— Pénzt?

A direktor bambán nézett Macherre. Meg volt győződve, hogy ez az ember megbolondult. Hogy lehet azt pénzügyileg értékesíteni, ha egy szegény leánynak egy szegény hivatalnoktól gyermeke születik? Képtelenség.

Macher kihívta a kioszkból Marákot s félóráig magyarázott neki.

— Érted? Nekem egy gyerek kell s egy Lidi. . . Semmi egyéb. Ez készpénz. Itt van a zsebedben. Menjünk a leányhoz. Kár minden percért.

— Ugy van, — mondotta a direktor — menjünk.

Felültek a villamosra, átszállójegyet váltottak. Macher fizette az utiköltséget. Félóra múlva a Mária-utcában voltak.

Marák bemutatta Nagy Lidiának Macher.

— Gyerekkori pajtásom. Egy kis pénzt hozott.

Stransky az irigység érzetével látja ebben a tetszés-zajban, hogy micsoda boldogsággal fogadják az osztrák népek, hogy egy év alatt 400 millió koronát szavazhatnak meg az osztrák katonák számára. Azt hiszi azonban, hogy őt nem azért küldték ide választói, hogy az urakházának tetszését megnyerje s Ausztria népei nem osztoznak az előtte szóló lelkes páthoszában. A különböző kormányformákról szólva megjegyzi, hogy az bizonyos, hogy az abszolutizmus a legdrágább, amint ezt a 400 millió javaslat is kétségtelenné teszi. Mert Ausztriában abszolutizmus van és pedig nem az obstrukció miatt, hisz obstrukció nélkül is az történik nálunk, amit az előkelők körök akarnak. A delegáció csak látszólag képviseli a törvényhozást, nagyban és egészben azonban csak az udvari körök akaratának végrehajtója. Mert mi egyebet jelent az a tény, hogy az urakházának kiküldöttjei leszavazzák a népképviselőt kiküldöttjeit? És ha teljes tisztelettel van is az urakházának egyes tagjai iránt, közülök a delegátusok úgy vannak kiválasztva, hogy az udvari körök akaratával szemben nem mondani képtelenek. A szónok állást foglal a katonai követelések ellen és azt hangoztatja, hogy ő nem fogadja el érvül a hadvezetőségnek azt a kijelentését, hogy ez áldozatokra a hadsereg harc-képessége szempontjából szükség van. Ezt állították akkor is, amikor az ujoncjutalék felemelését követelték, s aztán a magyarok ellentállásán mégis megtört az ujoncjutalék felemelése. Az egyedüli következménye az esetnek az volt, hogy az előbbi hadügyi miniszter beadta lemondását, nehogy kényyszerülve legyen a régi ujonckontingenssel béérni. Az eset valóban hasonlít annak a férjnek az esetéhez, aki a felesége hűtlenségéért úgy szerzett elégtételt, hogy a pamiagot eladta. (Derűtségek.) Ha a jelenlegi hadügyi miniszter azt állítja, hogy most már huszontöt évig nem lesz szükség többkiadásra, ezt neki a szónok szívesen ellátszi, de ki biztosítja az országot arról, hogy egy következő hadügyi miniszter állja-e ezeket az ígéreket. Az előterjesztéshez nem járul hozzá.

(Szünet után.)

Délután 3 órakor folytatták a rendkívüli költségek tárgyalását.

Dulemba elismeri és méltatja a nagyfontosságú szempontokat, amelyek a rendkívüli követelésekre indították a hadügyi vezetőséget. Készségesen meg is szavazza a hadiköltségeket, de egyben gondozó jóakarátába ajánlja a hadügyi kormányt a galíciai ipar pártolását. Vannak nagy gyárak Krakóban és Sambodban, amelyek képesek ágyualkatrészeket és löszereket szállítani.

Sustersic a költségek ellen jelentkezett szólásra. Főképpen a belpolitikai viszonyokkal foglalkozott; panaszkodott, hogy a nemzetiség jogait és szabadságát az egymásután következő kormányok minduntalan megnyirbálják s aztán elől a közös hadügyi miniszter rendkívüli követeléssel. Adják meg a nemzetiségek közszabadságait, akkor megszavazzuk a költségeket. Nagyon félt, hogy a közös hadügyi kor-

Nagy Lidia eleinte hallani sem akart pénzről.

— Én szerettem azt az embert. Ha elhagyott, verje meg az Isten.

— Helyes, — kapacitálta Macher — verje meg. Abba én nem avatkozom. De itt pénzről van szó, készpénzről. A mai világban a pénz minden. Higgye el, kisasszony.

Nagy Lidia hosszabb rábeszélés után elhitte. Könyvekkel a szemében írta alá a lemondó-okmányt. Meg se nézte, hogy mi van benne.

— Legalább dadát fogadhatok — mondotta szomorúan.

A pénzt alig olvasta meg, de aztán óvatosan elrejtette.

Macher este nyolc órakor vitte az okmányt a tőzsdetanácsoshoz.

— Tessék. Mondhatom, megizzadtam érte.

A tőzsdetanácsos nem fukarkodott az elismeréssel.

— Tudtam, hogy ügyes ember. Itt a provizó.

Aztán ismét az okmányba tekintett.

— Hm, — mondotta — hogy megszépült Lidinek az írása.

Mikor Macher a lépcsőkön a pénzt a zsebében szorongatva lefelé haladt, újfent megismételte:

— Hyenek a mai üzletek.

mány a költségvetésben felszabaduló 27 milliót már a jövő évben újabb követelésekre fogja felhasználni. Hazafias lelkiismeretere hallgatva, nem szavazza meg a rendkívüli költségeket.

Báró **Parish** a magas színvonalon álló vitára hivatkozik azokkal szemben, akik azt állítják, hogy a delegációban a nép érdekeivel nem törődnek. Elismeri, hogy hazafias szándék vezet azokat is, akik nem szavazzák meg a rendkívüli kiadásokat, de ne vonják kétségbe azoknak a hazafiaságot sem, akik, mint ő is, megadják a hadügyi kormányt, amire szükség van.

Rhomberg védekezik Stranskynek ama vádja ellen, hogy az urakházabeli delegátusok nem jogosultak itt döntő szöpre, sem azok, akik megszavazzák a költségeket, mert azok nem a nép képviselői, hanem a korona megbízottai. Szóvá teszi a párbajkérdést a hadseregben s kéri a hadügyi kormányt, hogy a katolikus hitélet és vallásos érzés ápolása céljából vessen gátat a párbajkényszernek s a magánbecsület védelmére gondoskodjék a törvények szigorúságáról. Elbeszéli azt az esetet, hogy a bécsi hadtestparancsnokság megtöltötte a bécs-újhegyi tisztikarnak, hogy a pármai herceg kastélyában látogatást tegyenek, mert ott gróf Ledochovszki egykori vezérkari századossal kellene találkozniok, akik megfosztottak rangjától, mert elítélőleg szólt a párbajról. Megnyugtató választ vár a hadügyi miniszteről, a költségeket egyébként megszavazza.

Kramarz úgy látja, hogy Rhomberg azért beszél olyan kicsinylőleg róla és társairól, mert az obstrukció pártjához tartoznak; de elfelejti, hogy volt idő, amikor ő is obstrukált. Ne mondja senki, hogy aki a hadügyi követeléseket túlságosnak tartja, az hazafiátlan, mert ezzel a nagyhatalmi állás erejét csökkenti. Az osztrák pénzügyminiszternél nyomósabban senki sem ellenezte ezeket a rendkívüli kiadásokat, de azért kinek jutna eszébe azzal valólni az osztrák pénzügyminisztert, hogy a monárkia nagyhatalmi állását akarja megrendíteni. Mi erős hadsereget és fejlett haditengerészetet akarunk, de a népet nem engedjük túlterhelni, mert az mesebeszéd, hogy ezeket a rendkívüli követeléseket az adózó polgárság meg sem fogja érezni. Abban nem kételkedett, hogy az osztrák kormány nem fog lelkiismereti kérdést csinálni ebből a dologból és könnyű szerrel hajlandó a törvényt tultetni magát.

Báró **Gautsch** alelnök, aki Jaworskitől időközben átvette az elnöklést, rászólt, hogy ilyet ne mondjon a kormányról.

Kramarz: Az osztrák kormány jó hírnevének ezzel nem ártanak! (Derűtségek.)

Elnök: Újból figyelmeztetem a szónokot, hogy ilyet nem szabad a kormányról mondani.

Kramarz: Csudálatos, hogy nekem mindig az alelnök urhoz van szerencsem az elnök ur helyett! (Nagy derűtségek.)

Hosszasan beszél aztán a refundálás teréről, a valuta-ferméről, a cseh ipar fejlettségéről, az alkotmányról és különösen a 14. §-ról. Az alkotmányi előjogokat biztosít a németeknek, de ez nem elég nekik, nem érik be azzal, hogy a kormány is az övék, a mások jogára is áhitoznak. Erre való a 14. §. amely az alkotmányt illuzióriussá teszi. Nyílt államesiny és őszinte abszolutizmus kívánatosabb, mint a burkolt abszolutizmus a 14. §-szal. Olyan kormányt, amely sohasem tartotta meg szavát, de folyton ígért, amely szöszegésével elhidegítette magától azokat, akik sokáig kiüldöttek önmagukkal, hogy a kormány jószándékában és őszinteségében hihiessenek; ilyen kormányt nem szavazza meg a kért költségeket. Ez a kormány nem rendezte a károsít, sőt fokozta azt, hogy a zavarosban halászhatson parlament és alkotmány nélkül, a nép akarata ellenére, 14. §-szal és sajtójával. Szóvá teszi azokat az újságközleményeket, amelyek az udvari ebédek és fogadások alkalmával lefolyt cecerekről számoltak be s a cseh képviselőknek olyan érdekes nyilatkozatokat adtak ajkukra. Azok a nyilatkozatok nem a cseh képviselőkötől származtak, nem is voltak igazak, hanem a kormány sajtójának lelkén száradnak. A történelem előtt vállalják el a felelőséget a hadügyi költségek mértéktelen szaporításáért azok, akik nem riádnak vissza az alkotmány megsemmisítéséről és akik nem éreznek a néppel és a népért. (Élők tetszés a csehek padjain.)

Lovag **Madeysky** az urakházát védi meg az ellene felhozott vádak ellen; az urakháza ismeri történelmi hivatását s teljesíti feladatát. Bizzuk mindenkinek lelkiismeretere, hogy miképpen fogja fel kötelességeit s miképpen fog szavazni.

Elnök néhány helyreigazítás után bezárja az általános vitát.

Pitreich közös hadügyi miniszter azon kezd, hogy nehéz szívvel határozta el magát ezekre a rendkívüli követelésekre, mert ő is ismeri a két állam pénzügyi helyzetét, de felelőségérzete és a viszonyf kényszerítették rá, hogy megtegyen

mindent a hadsereg és a haditengerészet harc-képességének érdekében, nehogy egy esetleges háború készületlenül találjon bennünket. Felvetették némelyek, hogy a nagy hadügyi követeléseket az udvari körök kívánják a az udvari körökre hallgatott a hadügyi miniszter. Nos, nyilatkozta mondja, hogy neki nincs összekötése az udvari körökkel, az udvari körök pedig nem gyakoroltak befolyást ezekre a követelésekre. Az albizottságokban részletesen beszélt arról, hogy a tüzéséget olyan gyorsan, amint csak lehet, el kell látni új ágyúkkal, mert Franciaország, Németország és Oroszország már beszereztek az új ágyúkat, anélkül, hogy előzetesen költségeket kértek volna rá. Szemünkre hányták, hogy mi ezt nem tudtuk. Dehogy ^{1904. május 7.} Még az összegek is ismerjük, amelyeket új ágyúk kerültek, csak a francia felszerelés költségeit nem tudtuk. Oroszország másfél ezer ágyút szerzett be s csak az idén állította be költségébe a költségeket. Vádolták őt azzal, hogy meg akarta lenni a delegációt, mert így könnyebben lehet célt érni. Egész életében egyenes uton járt, most sem akar ilyen eszközökhöz nyulni. Tudják róla, hogy nagy adag naivitás van benne, ez maga is elismeri, de azzal akar meghalni. Alapos megfontolás után és nagy felelősségének tudatában határozta el magát a követelések előterjesztésére és saját álláspontjának igazolására. A vonatkozik az olasz külügyi miniszter nyilatkozatára. Gyors tempóban kell ennek a felkutatásnak végbenmennie, mert különben nagy lesz a hátramaradottságunk sok éven át. Nem vállalhat kötelezést arra, hogy nem lesznek később javaslatok, változtatások s hogy nem fog kelleni utólagos pótló megrendeléseket tenni. Kiki szavazzon meggyőződése és lelkiismerete szerint, az ő meggyőződése az, hogy ezek a beszerzések felszerelések nélkülözhetetlenek, s nyudott a lelkiismerete, hogy híven teljesítette kötelességét. Végül elmondja a bécsujheli esetet. Gróf Ueackhüll-Ghyllenband hadtestparancsnok nem adott ki olyan rendeletet, amiről az újságok hírt adtak; de az illető ezred parancsnoka, sejtve, hogy kinos jelenetek támadhatnak, ha a tisztek a berceg házában a kérdéses ural talákoznak, figyelmeztette a tiszteket, hogy udvariasan hátrítsák el azonnal a meghívást. Az ezredes erről jelentést tett a hadtestparancsnoknak, aki eljárását helyeselte. Ennyiből állott az egész, sok port felvert úgy.

Még Popowski előadó tett néhány megjegyzést a felszólalásokra, aztán a részletes tárgyalás következett. A delegáció minden további vita nélkül megszavazta a rendkívüli költségeket. Az ülés este 7 órakor végződött.

Holnap a hátralévő budgetek lesznek napirenden.

A népoktatás reformja.

Budapest, május 31.

A népoktatás reformját tárgyaló ankét mai értekezletén felszólalt Berzevicsy Albert vallás-és közoktatásiügyi miniszter. Sorra vette az elhangzott véleményeket és igyekezett összeegyeztetni a törvényjavaslat intencióit az elhangzott kritikákkal. A miniszter beszédét az ankét tagjai figyelmes érdeklődéssel hallgatták és lelkesen megjegyezték. A befejező tanácskozás holnap délután lesz.

A délelőtti tíz órakor megnyitott ankét első szónoka ma Nedecey János országgyűlési képviselő volt. Ismerteti a felvidéki viszonyokat s utal különösen a görög-katolikusokra. Ott semmi panasz sincs amiatt, hogy a magyar nyelvű oktatást minden iskolafennartó be nem hozta volna. De kötelessége is a kormánynak módot adni a magyar nyelv tanulására és azt ezért ingyenesen taníttatni.

Bodhy Zolt: A politikai tapintat azt követeli, hogy ne tegyük meg a végző lépést a teljes államosítás felé, mielőtt meg nem kíséreltük, hogy nem érünk-e célj kevessebbel is. Meg van győződve arról, hogy ha a most tervezett intézkedéseket kellőképpen foganatosítjuk, a továbbmenő lépésre nem lesz szükség. Egyébként sohasem volt a népoktatás teljes államosítása mellett, még pedig egyenesen állami és közművelődési érdekekből. A kulturális munka formáinak és irányának szabadságát meg kell őrizni, hogy az üdvös verseny kifejlethessék és hogy fenntartsuk a kapesot az állam és a felekezetek tevékenysége között. (Élénk helyeslés.) A tanítók képesítésére nézve feltétlenül megköveteli, hogy a vizsgálat kizárólag magyar nyelven tartassék. Helytelenül a nem magyar nyelvű tanítóképzetekben a német nyelv kötelezővé tételét. Szoros ellenőrzés alá veendő az iskolai könyvtárak is. A tanítók fizetése dolgában az államnak el kell menni a legszélső határig.

Nyegre László a legmelegebben üdvösi a tervezetet. A törvényben garanciális intézkedéseket is kíván arra nézve, hogy minden tanító-jelölt elsajátíthassa a magyar nyelvet.

Lányi Bertalan miniszteri tanácsos az igazságügyi miniszter képviselőitől fejtette ki ezután nézeteit arra vonatkozólag, hogy mennyiben illeszthető be a törvényjavaslatban konstemplati szabályozás az általános jogrendbe s mennyiben egyeztetethető össze a javaslat intézkedései a jogélet fejleményeivel. Úgy találja, hogy jogi nehezségek nem akadályozzák a javaslat törvényerőre emelését.

Némethy Károly miniszteri tanácsos: Csúpan a törvényjavaslat közigazgatási vonatkozásaival foglalkozik röviden. A belügyminisztérium nevében kijelenti, hogy a törvényjavaslat sarkalatos elveit magáévá teszi és örömmel elfogadja (Helyeslés.) A siker attól függ, hogy a végrehajtást ugyanazon szellem hassa át, ami a törvényjavaslatban kifejezést nyer. E végett szükséges, hogy a végrehajtás nagy munkájában az általános közgazdasági hatóságok is az egész vonalon kivegyék részüket.

Papp Elek miniszteri tanácsos a pénzügyminisztérium szempontjából közli észrevételeit. A törvényjavaslatból származó pénzügyi következményeket az indokolás helyesen tünteti fel. A pénzügyminiszter azonban végső határnak tekinti azon összeget, amelyről itt szó van, s ennél továbbmenni nem tartja lehetségesnek. Különös súlyt kíván helyezni az állami s a községi tanítók illetményeinek különválasztására.

Bánóczy József igazgató a zsidó iskolák viszonyait ismerteti. A héber nyelvet nyelvtanilag nem tanítják a zsidó népiskolákban.

Bározy István fővárosi tanácsnok szerint azon feltételek biztosítása fontos, amelyek az állam szempontjából okvetlenül megkívánandók. Ebből a szempontból a törvényjavaslat mindenesetre egy lépést tesz előre. Ezt a célszót a fővárosi municipiuma örömmel üdvözi.

Bogdanovics Lucian szavai értelmét igazítja helyre Nyegre felszólalásával szemben. Nyegre hivatkozott arra, hogy a szerb iskolák száma 124 és ebből 52 ben nem tanítják kellő sikerrel a magyar nyelvet. Az, hogy nem kellő sikerrel, diszkreció dolga. Egyébiránt magyarul meg a 68-iki törvény behozatala előtt is tanították a szerb iskolákban kivétel nélkül, tehát ebből a szempontból vád a szerb népiskolák ellen nem emelhető.

Berzevicsy Albert: Azt mondták, hogy én oda nyilatkoztam volna megnyitó beszédemben, miszerint azok, akik a népoktatás általánosságban való államosítását nem akarják, nem számolnak az ország pénzügyi helyzetével. Ez csakis félreértésen alapulhat, mert én ez alkalommal is hangsúlyoztam, amint máskor is tettem, hogy én nemcsak abból az okból nem tartom kívánatosnak, sőt lehetségesnek sem a népoktatás teljes és kizárólagos államosítását, mert ezt pénzügyi nehézségekbe ütköznék látom, hanem egyéb fontos okokból is, amelyekre itt is egyik-másik felszólaló részéről történt utalás és amelyeket akkor már részletesen kifejtettem. Nem áll tehát az, mintha én azokat, akik a népoktatás teljes államosítását kívánják, csak abból a szempontból nem követném, mert ezek ennek pénzügyi következményeivel nem számolnak. Polónyi Géza és gondolom Okolicsányi László t. barátaim is foglalkoztak a javaslatban a tanítókra nézve előirt eskümintá szövegével. Már Lányi Bertalan miniszteri tanácsos ur utalt arra, hogy ez tulajdonképpen a részletekhez tartozik, megjegyeztem azonban, hogy a legnagyobb készséggel vagyok hajlandó a javaslatban foglalt eskü-minta szövegét felcserélni azzal, ami jelenleg a gondokszágnak kiadott utasítás értelmében az állami tanítókra nézve elő van írva. Csak az ellen tiltakozom, mint hogyha a javaslatban foglalt esküszöveg alkotmányunkat vagy közjogunkat sértené. A javaslat legtöbb rendelkezése a fővárosra tárgyalan. Sem a fizetés minimuma, amelyet a javaslat megállapít, a fővárossal szemben gyakorlati alkalmazást nem nyerhet, sem azon rendelkezésekre, amelyek a magyar nyelv oktatására vonatkozólag az eddigi törvény intézkedéseit hatályosabbakká akarja tenni, nincs semmi szükség a fővárossal szemben. De azon rendelkezések, amelyek pl. a tankötelezettségre vonatkoznak, továbbá a népoktatás mindennapos és ismételő-tanfolyamainak megszabására vonatkoznak, azok, amelyek a tanfelügyeletre vonatkoznak, maguktól értetődőleg a fővárossal szemben is érvényre kell, hogy bírjanak. Antal Gábor püspök ur ő méltósága szives volt ajánlani, hogy a tanítókkal szemben a fegyelmi eljárásra vonatkozólag alkalmaztatást találjon az a mód, amelyet a kongrua-törvény a lelkészekre vonatkozólag előír és amely az egyházak belső kormányzata szempontjából azok autonómiáját kevésbé érinti. Erre nézve csak azt vagyok bátor megjegyezni, hogy a kongrua-

törvény a fegyelmi rendelkezése egyedienegy szankcióval bír, a kongrua megvonásával. Ily rendelkezés tehát oly tanítókkal szemben, akik állami segélyben nem részesültek, hatálytaln egyáltalában nem bírna. Felmerült az a kérdés is, hogy t. i. nem volna-e törvénykezelés szempontjából célszerű azokat a törvényeket, amelyeket a javaslat novellárisan módosít, bevenni ebbe a javaslatba és ezáltal népszerűsítést egységesen kodifikálni? Erre én is csak azt kell hogy megjegyezsem, amit Némethy miniszteri tanácsos ur mondott, hogy valószínűnek tartom, hogy ennek a javaslatnak a szerkesztése oda fog vezetni, hogy az 1879; XVIII. törvények és az 1893; XXVI. törvények érvényben maradó szakaszait a maguk egészében bevegjük ide, hogy így legalább e két törvényeket kiküszöböljünk törvénygyűjteményből, ezáltal a kezelést megkönnyítsük.

Azok között a javaslatok között, amelyeket különösen figyelembe veendőnek tartok és amelyekkel mindenesetre foglalkozni szándékozom, már most kell hogy kiemeljem Bogdanovics Lucian budai püspök ő méltóságának ismételő-iskolák tanítási nyelvére vonatkozólag azon indítványát, hogy itt a magyar nyelv teljesen érvényre emeltessek, vagyis hogy azokban a tanítás nyelvét magyarra tésessék.

Hogy a javaslat a tanszabadságot sérti, továbbá hogy ellentmondás van abban, hogy a képzés és képesítés nincsen egy kézben, én is kénytelen vagyok azon észrevételt tenni, hogy nézetem szerint eddig senki sem érintette a tanszabadságot úgy, hogy az egyáltalán a képesítés szabadságát is magában foglalja, korlátlanul és teljes mértékben. Az államnak kötelessége azon fontos közérdekek szempontjából, amelyek károsításához fűződnek, mindennemű közfunkcionáriusoknak képesítését, annak feltételeit és módzatait a saját hatáskörében megállapítani. Az állam tehát nem mondhat le ezen jogáról, mert ő kezkesedik a közönségnek arról, hogy az, aki bizonyos képesítés birtokában van, e képesítés megszerzésével csakugyan megszerezte azt a tudást, azt a képzettséget, amelyet a közérdekek szempontjából az illetőtől a maga funkcionáriusok körében joggal lehet megkövetelni. (Úgy van!) Epp oly téves az az állítás, hogy ellenmondás van abban, hogy a képzés és képesítés nincs egy kézben. Ennek a felfogásnak az egész művelt világ ellentmond a gyakorlatban.

Néhány szóval óhajtanék a tanítói fizetések kérdésére reflektálni, mert ez úgy lett feltüntetve, mint hogyha mi rendkívül mostohán akarnánk a felekezeti és községi tanítókkal elbánni. Méltóztassanak elhinni, hogy szívesen mennék én ebben a tekintetben tovább is, de kénytelen vagyok a viszonyokkal számolni. Rövid összehasonlítást tesz arra nézve, hogy Európa más, a miénk leginkább hasonlítható államaiban miképpen vannak a tanítói fizetések rendezve.

Halász Ferenc: Az elhangzott beszédekre vonatkozólag megadja a szükséges felvilágosításokat. Mihályi érseknek azon megjegyzéseire, amelyek szerint a bírságokat sulyosknak találja, arra utal, hogy a bírságok csak többszöri mulasztás esetén és fokozatosan alkalmazhatók. Elsősorban a román görög-keleti felekezetekre nézve égetően sürgős a népoktatás szigorubbá és intenzívebbé tétele. Szólok élénk helyeslés között említi fel a zugisoklákra vonatkozó intézkedését, valamint a tervezetnek az iskolai rendre vonatkozó részeit.

A részletes vita során Polónyi Géza köszönetet mond a miniszternek imént elhangzott beszédéért, utal azonban az 1868. XLIV. törvényekre, amely a nemzetiségek egyenjogúsításáról szól és amely világosan megrendeli azt is, hogy az állam kormányzatának minden ágazatában a nyelv a magyar állam nyelve, ennek szigorú végrehajtása kötelessége az államnak az oktatás terén is. A felekezeti oktatást a vallási oktatástól elválasztva azért tartja veszedelmesnek az országra nézve, mert a felekezeti melegágya a túrelmentlenségnek. Az államnak kell megadnia azt a jogalapot, hogy milyen műveltséget követel meg mindenkitől, de megengedheti a felekezeteknek, hogy saját vallásuk tanítóeleiben oktassák az illetőket. Az 1. §-ra vonatkozólag azt a megjegyzést teszi, hogy annak, akinek büntetésből egy esztendővel tovább kell járni a mindennapi iskolába, az ismételőiskolai kötelezettség csak két évre terjedhet.

Tóth József: A gyermekek züllésének elkerülésére ajánlja, hogy a gyermekek tankötelezettségének megkezdése a hatodik évből a hetedik évre tésessék át és másodsor, hogy a gyűjtőfogházak mintájára gyűjtőiskolák állítsanak fel és ezek fenntartására a betelepítési költséghez hasonlóan, mérsékelt költség határozassék meg.

Magyar Kázmér földmivesséskolai tanfelügyelő intenzívebbé óhajítja tenni a föld-

műves-oktatást és szigorítani kívánná a gazdasági ismételő-iskolák kötelező felmentése kérdését.

Libertiny Gusztáv tanfelügyelő az óvókötelezettséget hétéves korig terjesztené ki, a mindennapi tankötelezettséget 7-től 13 éves korig és az ismételő-tankötelezettséget 13-tól 15 éves korig. A 15 évig kötelező ismételő-tanfolyam folytatásául ifjúsági egyesületeket szerveztetne.

Taba János: Az első fejezetnek a tankötelezettségre vonatkozó rendelkezéseit külön, egyes intézkedés című fejezetbe vétené föl.

Némethy Károly: Az 5. §-ban a tisztii orvos szót hatósági orvossal kívánja helyettesíteni. A 8. 9. és 10. §-ok helyett új szöveget ajánl.

A vitát egynegyed 3 órakor *Berzeviczy* Albert félbeszakította. Holnap délután négy órakor lesz a befejező tanácskozás.

Bánffy Dezsőt megválasztották.

Budapest, május 31.

Báró **Bánffy Dezsőt** ma Szegeden képviselővé választották. A választás iránt, amely szinte páratlan izgatottság közt folyt le, mindenütt a legnagyobb érdeklődés mutatkozott, nemcsak Szegeden, de a fővárosban is kíváncsian várták az eredményt.

A választás lefolyásáról tudósítónk a következőket jelenti:

Szeged, május 31.

A szegedi csatatéren ma végre összecsaptak a már hetek óta mobilizált seregek. Az egyik félen a báró **Bánffy** katonái, a másikon **Rónay Jenő** harcosai. Valóságos csatát a város már korán reggel. Az utékat hullámlázó sokaság lepi el, muzsikaszóval vonulnak föl az ellenfelek és lengő zászlók jelzik, kinek hol a helye. A kortestanyák is hamarosan megtelnek választókkal. **Bánffy Dezső** hívei a *Tisza*-szállót és a *Regdon*-féle vendéglőt szemelik ki tanyájukul, mialatt a **Rónay**-párt az *Európa*-szállóba veszi be magát. Van harmadik jelölt, is *Becsey* **Károly**. De a *Becsey*-párt csak amolyan lógos, kicsi és kevés. Böven elfér a *Páva*-vendéglőben is. Hét órakor minden táborhelyen fölhangzik a *Rákóczi*-induló, amiből egy kis konfúzió is támad az elmékben. Vajjon melyek hát a labanc, ha valamennyi *Rákóczi* nótáján pezsdül. Mindegy. Kuruckodik mindegyik fél s a nóta hangjai mellett vonul föl a *Széchenyi*-térre, a városház elé, melynek pompás parkjában fabódét állítottak föl a szavazóknak. A bódénak furcsa a formája. Ugy körül van építve deszkával, palánkkal, mintha a török császár kincsét őriznék benne, holott csak arra akarnak vigyázni, hogy a két tüzes tábor legénysége össze ne találkozzék valahogy. A bódék körül különben egyre szól a banda, kurjongatnak, éljeneknek s mindkét félen biztosra veszik a győzelmet.

A városháza erkélyén pedig ezalatt megjelenik **dr. Lázár György**, a választási elnök s harsány hangon jelenti a három jelölt nevét. Mikor a **Bánffy** nevet mondja, harsányabb éljenzés hangzik rá, amiből aztán megindul a jóslás, hogy **Bánffy**ék többen vannak. Az elnök folytatja a mondanivalóját, mely szerint két szavazatszedő-küldöttség előtt történik a szavazás. Az egyik küldöttség elnöke lesz **dr. Lázár György**. A másiké **dr. Ivánkovics** **Sándor**. Aztán sorsot húznak s a sorshúzás is **Bánffy**nak kedvez. Az ő választói kezdik a voksolást. Megindul a hajsza mindenféle kocsi után. Szeretszét száguldanak a pántlikás kocsik, kortések lobogós tollal ülnek a kocsik bakján s aztán lassanként megjelennek ismét a választás színhelyén. Itt egy öreg, kilencvenéves embert hoznak. Ugy támogatják be a bódéba, de a kilencvenéves embernek is van még politikai meggyőződése és leszavaz **Rónayra**.

Es vannak aztán betegek és aggastyánok a másik oldalon is. Azoknak meg **Bánffy** a politikai meggyőződésük. Az izgalom egyre növekedik. Tíz óráig semmi bizonyosat nem lehet tudni s csak tíz óra után hozzák hírlí, hogy **Bánffy Dezsőre** 100 szavazat esett, **Rónayra** pedig 120. **Becsey Károly** már elmaradt egészen, 28 ember adta rá a voksát. A **Bánffy**-tanyán most nagy sürgős-forgás támadt.

Megerkezett a bírói és ügyvédi karnak, a városi és állami tisztviselői karnak számos tagja. Éljenzéssel fogadják. **Rónay** táborában pedig menten felelnék rá. Megéljenzik a királyi tábla bírát, az állami hivatalok főnökeit, a nagyvállalkozókat és nagykereskedőket. Mindenkin megvan így a maga publikuma, csak az a kérdés, hogy kinek van nagyobb. A tizenegy-órás eredményt már **Bánffy** diadalát hirdeti. A jelentés így szól:

Bánffy Dezsőre szavazott 249,
Rónay Jenőre „ 240.

Bánffy Dezsőnek hát kilenc többsége van már. Az ipartestület házában meg most biztatja az embereket **Hock János** és **Lengyel Zoltán**. Egy darabig csönd van a tanyákon. Dél felé jár az idő s az emberek mind hazaszódködni ebédelni, csak a **Bánffy**-párton vannak ébren. Onnan sürrin vonulnak ki a hintők, megrakva kortesekkel s gyors egymásutánban érkeznek vissza a lelkes hívek. Délután egy órakor a szavazatok aránya ez:

Rónay Jenő 486
Bánffy Dezső 473
Becsey Károly 42.

A **Bánffy**-párton egy pillantra lehangoltság veszt erőt, de aztán gyorsan összeszedik minden erejüket. Félnégykor már leirhatatlan az öröm **Bánffy**ék között. **Bánffy**nak harminc szótöbbsége van, aztán egyre szaporodnak a választói s hirtelen szomorúságra válik a **Rónay**-tábor jókedve. **Bánffy** tulvan már az abszolút többségen. A szavazatok aránya ez:

Bánffy Dezső 612
Rónay Jenő 565
Becsey Károly 42.

Bánffy győzelme bizonyosnak látszik. Táborában egyre nő a lelkesedés és a bizalom.

Öt óra felé már kétségtelen volt, hogy a győzelem **Bánffy Dezső**é lesz. **Bánffy**nak már 768 szavazata volt a **Rónay** 658 voksával szemben, míg **Becseyre** csak 47 szavazat esett. Több polgár, **Hock Jánossal** az élén, arra kérte **Becseyt**, hogy lépjen vissza, hogy a hátralévő függetlenségi **Bánffyra** szavazhassanak. **Becsey** kijelentette, hogy pártbíveinek szabad kezét enged. A **Becsey**-pártiak egy része ekkor **Bánffy Dezsőre** adta szavazatát. Az izgalom most már tetőpontját érte el, de **Rónay**ék minden erőfeszítése hiábavalónak bizonyult.

A választás elnöke este fél 9 órakor hirdette a választás eredményét. Eszerint

Bánffy Dezső 933
Rónay Jenő 768 és
Becsey Károly 50

szavazatot kapott. Báró **Bánffy Dezső** tehát 115 abszolút szavazattöbbséggel képviselővé választott. Báró **Bánffy** ma éjjel 12¹/₄ órakor érkezett Szegedre.

A pályaudvaron sok ezer főnyi tömeg várta, amely kiszálláskor lelkesen éljenezte az új képviselőt. **Végnann** **Ferenc** pártelnök üdvözölte, mire **Bánffy** röviden válaszolt. Erre megindult a hosszú kocsisor a városba. Elöl több száz főnyi fáklás-sereg haladt. A tömeg lelkesedésében kifogta **Bánffy** lovait s úgy hozták be kocsiját a *Tisza*-szállóig. Ott az erkélyről **Bánffy**, majd **Hock János** beszéltek a néphez, amely aztán szétoszlott, miután lent a kávéházban **Bánffy** még tovább is lelkesen ünnepelték. **Bánffy** holnap veszi át mandátumát.

KÜLFÖLD

Az orosz-japán háború.

Budapest, május 31.

Még mindig a kincsi csata foglalkoztatja az egész világ közvéleményét. Szakértők és laikusok egyaránt a nagyszerű fegyvertény hatása alatt állanak. És a

japánokat dicsőítő himnuszok hatalmas akkordjai között egészen elvész az orosz-barátoknak az a neveltségessé váló érve, hogy a kincsi magaslatokon az ázsiai barbárság győzött az európai civilizáción. Győzött, mert vad, mert minden civilizált számítást megcsufol. Ha ez az állítás igaz, akkor csak megfordítva az. Mert éppen a japán katona az, ki kulturális tekintetben magasabb fokon áll, mint az orosz. Ezt csak a vak és látni nem akaró nem ismeri el, minthogy a statisztikai kimutatások szerint Japánnak ugyszólván nincs is analfabétája, míg Oroszország népoktatása a legelmaradottabb egész Európában. Igenis, a Jalu mellett és a kincsi hegyeken éppen a műveltség győzött a műveltségén, az orosz katonán, ki bátor és szívós, de csak izmaival vesz részt a harcban, míg a japán katona szívével, elméjével és lelkével is. Az orosz katona megrémül, mihelyt izmai elernyednek, míg a japán katona a legváltóságosabb, a legkritikusabb szituációkban sem veszíti el lélekjelenlétét és mikor már minden elveszettnek látszik, új erővel, új energiával, új lelkesedéssel teszi életét kockára.

Ez az eddigi japán győzelmek nagy tanulsága. Európának el kell ismernie, hogy nem Oroszország az igazi képviselője Kelet-Ázsiában, hanem Japán.

A mai hírek is a japánok újabb előnyomásáról értesítenek. *Port-Arthur* körül mind szűkebbre szorul a japán gyűrű és a *Páris*-ból érkező jelentés, hogy *Kuropatkin* seregének egy részét az erőd felmentésére küldi, kevés hitelt érdemel, mert hisz ezzel csak *Kuroki* tábornoknak tenne szolgálatot, aki seregével *Kuropatkin* hadereje mögé igyekszik jutni.

Port-Arthur sorsa ugyszólván meg van pecsételve. A *Kvantung* félszigetet japán csapatok tartják megszállva és bizonyára gondoskodnak róla, hogy *Port-Arthur*hoz, melynek mindenáron való bevételét elhatározták, ne közeledhessenek orosz katonák.

Port-Arthur bevehetetlen.

Pétórvár, május 31.

A lapok interviewt közölnek *Jakovlev* kapitánnyal, az elsüllyedt *Petropavlovsk* pánccos hajó volt parancsnokával, aki tudvalevőleg egy mentőcsónakon jutott partra a nagy katasztrófa idején. A kapitány a többek közt a következőket mondotta:

— *Port-Arthur* a szárazföld és a tenger felől egyaránt bevehetetlen. Hogy *Port-Arthur* elfoglalhassák a japánok, ahhoz másfél-százezerfőnyi seregnek volna szükség és ennyi fölött ott nem rendelkeznek. Az orosz vár-tüzérség van olyan jó, mint a japáni, és a közeledő támadó ellenséget halomra lövöldöznek az erődítményekből. Kéihzetni sem lehet *Port-Arthur*t, mert temérdek sok eleség van ott egybegyűjtve. A *Czárévics* csatahajó még e hó 28-án el fog készülni, egy héttel később már a *Revizán* is helyre lesz állítva és ez a két nagy pánccoshajó aztán ismét harc képes lesz.

A kincsi ütközet.

London, május 31.

A kincsi csatában *Fusimi* herceg, a mikádó unokaöccse vezényelte az első hadosztályt, báró *Oszima* a harmadikat és báró *Ogava* a negyediket. Az utólagosan érkezett harcéri tudósítások konstatálják, hogy a negyedik hadosztály hősi vitézsége nélkül a nap az oroszok győzelmével végződött volna. A japánok kilenceszer voltak kénytelenek ostromukat megismételni, amíg végre sikerült nekik az elleneséget szuronyral és rendetlen tusakodással védelmi állásaiból kivetni s ügyi mellől elker-

getni. A negyedik hadosztály hadkiegészítő-kertilete Oszaka és egy régi japán küzmondás azt tartja, hogy az oszakai férfiak gyávak. A negyedik hadosztály mult csütörtöki fegyvertényével örök időkre le akarta utolnai magáról e gyalázatot. Oku tábornoknak utólagosan küldött jelentéséből még ki kell emelni, hogy mult csütörtökön Kínsu mellett hét orosz gyalogezred harcolt és pedig a 3., 4., 5., 12., 13., 14. és 16. gyalogezred, továbbá a kvantungi vartüzérszázalaj, öt század vasuti katonaság, a határország és a Port-Arthur előtt levő tengerészek egy része, akik a nehéz ágyukat szolgálták ki. Az oroszok összes hadereje huszaszer embert tett, míg a japánok majdnem háromszorannyi emberrel rendelkeztek. A japán tábori tüzéség, amely ez egyszer sem lövőképesség, sem kaliber tekintetében nem mérkőzhetett az oroszossal, csak ugy tarthatta magát az ellenséges ütegek ellen, hogy folytonosan állást cseréberélt.

Egy port-arthuri orosz tiszt, akinek sikerült Stössel leveleivel a japánok vonalán keresztül jutni, Tásziáhóban a Daily Mail tudósítójának érdekes részleteket mondott el a kínsui ütközetről. Ezek a részletek ugy hangzanak, mint orosz szempontból irt harctéri jelentés. E részletek szerint a japánok eleintén képtelenek voltak a földszort elfoglalni, de többnap harc után, miután Picevo mellett újabb csapatokat és hajóágyukat szállítottak partra, az oroszoknak lehetetlenné tették a hadállás megtartását. Az oroszok jó rendben vonultak vissza a legközelebbi védelmi vonalra s átengedték a japánoknak Dalni és Talienván birtokát. Stössel tábornok a helyország egy részével vasuton sietett Fock tábornok segítségére, akinek megerősített csapatai sokáig makacs ellenállást fejtettek ki. Port-Arthurtól északra a védelmi zónában befejezték az erődítést s elegendőképpen föl vannak szerelve szárazföldi és hajóágyakkal. Az oroszok szinte bevehetetlennek tartják Port-Arthurt, ha csak a japánok jelentékenyen nem szaporítják haderejüket, hogy az óriás veszteségeket pótolhassák, amelyek minden egyes előrenyomuláshoz elkerülhetetlenek. A port-arthuri helyőség kedve nagyon jó.

Kuropatkin támad.

London, május 31.

Mig Oku hadserege Port-Arthur ellen előrenyomul, azalatt északon gyorsan fejlődnek ki a hadműveletek. Kuropatkin megkezdte az offenzívát és gyorsan siet délfele Port-Arthur felszabadítására. Kuropatkin e közben északi irányban nyomul előre s tegnapelőtt Föngvancsengtől északra keletre megvert kétezer kozákat.

Csőföböl jelentik: Kuropatkin a cár parancsára rendelte el seregének előrenyomulását. Erre egyébiránt a japánok sztratégiai mozdulatai is rákényszerítették, mert az a veszedelem fenyegeti, hogy a japánok megkerülik a balszárnyat.

A Chronicle értesülése szerint a japán hadügyminisztérium június közepére várja Port-Arthur megostromlását. A japánok el vannak szánva, hogy emberáldozatokra való tekintet nélkül kombinált szárazföldi és tengeri támadásokkal egy hét alatt be fogják venni Port-Arthurt. Azok az újságírók, akik Oku hadseregéhez fognak csatlakozni és jelen akarnak lenni Port-Arthur ostromán, azt az értesítést kapták, hogy június 10-én legyenek készen az elutazásra. A Morning Post tudósítója azt jelenti, hogy az első hadosztály, amelyet tokiói hadosztálynak neveznek, miként a Khina ellen való háboruban, most is abban az óhajott megtisztelésben részesült, hogy Port-Arthur megostromlásánál a legelső harenvalba állítsák. Az első hadosztály parancsnoka Fusimi herceg, a mikádó unokaöccse.

Dalni megszállása.

London, május 31.

Oku tábornok, aki mult pénteken megszállta Talienvant, még eddig nem jelentette Dalni elfoglalását. A japánok valószínűleg attól félnek, hogy az oroszok Dalniban

tengeraltati aknákat raknak. A japán torpedónaszádok még mindig azzal vannak elfoglalva, hogy a talienvani kikötőben tengeraltati aknákat keresnek.

Tokio, május 31.

Az oroszok nyakra-főre kiüritik Dalnit, miután megkísérelték a várost elpusztítani. Japán járőrök azt jelentik, hogy több mint 100 épületet, laktanyát, raktárt vasuti és távirati hivatalt megrongálva, 200 vasuti kocsit pedig épen találtak fel. Az oroszok elpusztították a nagy rakodópartot és a kikötő nagy bejáratát elsüllyesztett gőzösökkel zárták el. A kikötőhidak épek. Azt hiszik, hogy Oku tábornok serege Dalnit azonnal megszállja.

Elpusztult ágyunaszád.

Tokio, május 31.

Tegnap délelőtt Togo tengernagy négy ágyunaszádot két torpedónaszád-rombolóval és két torpedónaszádot küldött Port-Arthurba, melyek ott a parti ütegek heves tüze közben kutattak és megállapították, hogy az oroszok az ujonnan épült hadtíesani erősségen új fényszóró-állomást létesítenek. A 3. számú ágyunaszádot ellenséges löveg érte, miközben egy altiszt meghalt, három ember megsebesült, egy ágyu megrongálódott. A többi naszádot nem érte baj.

Uchtomszkij herceg.

Pétervár, május 31.

Uchtomszkij herceg ellentengernagy ideérkezett. Idegbaja miatt ő maga kérte visszahívását. A külföldi lapok hire, hogy a herceg árulást követett el, teljesen alaptalan.

HIREK

Budapest, május 31.

— BUDAPESTI NAPLO. Május 31-iken új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatassanak a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Keresztelő Konopistban. Ma volt Ferenc Ferdinánd főherceg és Hohenberg hercegnő újszülött fiának ünnepies keresztelője Konopistkastélyban. A herceg a kereszttségben az Ernő Alfons nevet kapta. A herceg keresztapja Caserta gróf volt.

— Az állami számvevőszék vendége. Napok óta érdekes vendége van az állami számvevőszéknek. Cirenai Ferenc tanár, az olasz állami számvevőszék titkárát kiküldötték, hogy egyebek között a magyar állami számvevőszék szervezetét és működését tanulmányozza. Megbizátása annál figyelemre méltóbb, mert Olaszországban tudvalevőleg igen fejlett számtartási rendje van, melynek nem egy intézményét más államokban is mintául vették.

— A szerb kereskedők Budapesten. A fővárosban időző szerb kereskedők ma délelőtt szakmaiak szerint különböző üzleteket és ipartelepeket, továbbá a főváros nevezetességeit látogatták meg. Reggel a Kereskedelmi Csarnok helyiségében találkoztak, ahol dr. Schreyer Jakab főtitkár és Szerb Károly háznagy intézkedtek az egyes csoportok beosztásáról és vezetőségéről. Délajt megtekintették az országházát s a királyi kúriát, majd a budai várba mentek föl, ahol megszemléltek az új királyi palota fényes termeit, a budavári koronázó Mátyás-templomot és a halászbástya műemlékeit. Délután ismét gyártelepekre, majd a Margitszigetre rándultak ki. Este a Magyar Kereskedelmi Csarnok helyiségében diszlokoma volt, melyen kereskedelmi életünk vezérférfiai és közéletünk számos kitűnősége vett részt. Az est folyamán számos köszöntő hangzott el s a szónokok mindannyian a szerb és magyar kereskedők közötti barátság és üzleti

összeköttetés fejlesztését hangoztatták. A közeli háromszázfőnyi társaság cigányzó mellett a késő éjjeli órákig a legjobb hangulatban együtt maradt.

— A Dreyfus-pör titkai. Régen felmerült a gyanu, de bebizonyítani nem lehetett, hogy a Dreyfus-pörben a vezérkar által megvesztegetett tanuk is szerepeltek. A semmitőszék revizionális eljárása során ez most kétségtelenül bebizonyosodott. Mint egy mai táviratunk már jelentette, tegnap letartóztatták a hadügyminisztérium egy kezeltőisztjét silkaszatás miatt és az elsilkaszott összeg a Dreyfus-pörben szerepelt két tanu megvesztegetésére fordított. A letartóztatott tiszt Dauriche százados. A semmitőszéknél folyó tárgyalás megállapította, hogy Cernusi, volt magyar-osztrák hadnagyt megfizették rennesi tanuvalomásaért. Athalin semmitőszéki bíró a hadügyminisztériumtól elkérte a kémosztály számadásait, amelyek erre az esetre vonatkoztak. Athalin mult vasárnap a könyvek megtekintése végett egy tiszt kíséretében megjelent a hadügyminisztériumban, ahol közte és Dauriche közt a következő jelenet játszódott le:

A bíró a hadügyminisztériumban találta Dauriche századost, aki éppen azzal foglalkozott, hogy a könyvekben törölt, javított és új tételeket jegyzett be.

— Mit művel ön itt? — kérdezte tőle Athalin.

Dauriche a legnagyobb elfoglaltsággal ezt felelte a bírónak:

— A semmitőszék tanuként hallgatott ki és mos összhangzásba akarom hozni a könyveket vallomásonnal.

A bíró Dauriche följegyzéseiben a következő tételeket konstataálta: Vergues utazásának költsége 625 frank, Vergues részére fizettek ötezer frankot, Austerlic részére fizettek huszezer frankot. Ez az utóbbi név álnév volt és valószínűleg maga Dauriche lappangott alatta. Az összes bejegyzések 1899. augusztusból, tehát a rennesi pör idejéből valók. A bíró azt kérdezte Daurichetől:

— Miféle okiratokat szállítottak önöknek ilyen jelentékeny összegért? Hogyan lehetséges, hogy ily nagy összeget adtak ki, a nélkül, hogy még csak megközelíthetőleg is megjelölték volna, hogy mily célra adták ki?

Dauriche kinos hallgatás után kijelentette, hogy semmire sem emlékszik vissza.

Athalin: Talán azokról a költségekről volt szó, amelyekbe Cernusinak Nizzából Párisba való utazása került?

Dauriche nem felelt erre a kérdésre. Athalin a jegyzőkönyvben konstataálta, hogy Daurichetől semmiféle fölvilágosítást sem tudott kapni a pénz fölhasználásáról. Athalin megtalál egy levelet, amelyet Francois százados, aki azelőtt a kémosztályban volt alkalmazva, azelőtt néhány nappal Dauriche századosnak irt. Ez a levél válaszul szolgált Dauriche levelére, amelyben arról értesítette Francois, hogy a semmitőszék behatón foglalkozik Cernusi dolgával és hogy jó lesz, ha Francois vigyázn fog. Francois erre azt felelte Daurichenak, hogy nagyobb biztosság okáért azt határozta el, hogy mindent tagadni fog. Francois valószínűleg már legközelebb le fogják tartóztatni.

— A rák gyógyítása rádiummal. Az orvosi körök már régen kísérleteznek a rádiummal, amelynek az organikus szövetekre gyakorolt vegyöntő hatása alkalmas arra, hogy a beteg szövetrészeket eltávolítsa, illetőleg megsemmisítse. Legújabbban dr. Esner Albert tartott nagyérdemű előadást a bécsi orvosegyesületben egy oly esetről, melyben rákdaganat-operációt végzett rádiummal, még pedig teljes eredményvel. A rádium-sugarak hatásának kitett állkapocsrák folyton kisebbedett és végül teljesen elenyészett.

— Tűzvész. Érschejűjáról táviratozzák: Tegnap délben öt ház a melléképületekkel együtt leégett. Két gyermeket, kiket a szülők a szobába zártak, az égő házból kimentettek. Többen könnyebb sérüléseket szenvedtek.

— **Bezecony volt intendáns elmeháborodott.** Bécsből jelenté tudósítónk telefonon, hogy *Bezecony*, a bécsi udvari színházak volt intendánsa, az osztrák urakháza tagja és az Általános Földhitelintézet kormányzója megháborodott az elméjében. *Bezecony* már régóta ideg-bajban szenved, s vasárnapról hétfőre virradó éjszaka kitört rajta az örültség. A bárót egy ideggógyító-intézetbe szállították.

— **Ünnepelt igazgató.** Az állami nőipariszkolában ma délelőtt ünnepelték özvegy *Nendvich* Gusztávné, született *Hoffmann* Jolán igazgatónő negyedszázados tanítónői jubileumát, amely egyúttal tízéves igazgatónői jubileuma is volt. Az ünnepeltet a kereskedelemügyi miniszter nevében *Szterényi* miniszteri tanácsos üdvözölte. Beszéde végén *Hieronymi* miniszter üdvözlő levelét adta át a jubilánsnőnek. *Szterényi* miniszteri tanácsos beszéde után a tantestület nevében özvegy *Oszwald* Sándorné tanítónő, a növendékek nevében pedig *Tóth* Anna köszöntötte az ünnepeltet. Az üdvözléseket nagyon jól sikerült matiné követte. Az ünnepségen résztvettek *Szterényi* József miniszteri tanácsoson kívül a minisztérium részéről: *Péterffy* Lajos osztálytanácsos, az iparoktatási szakosztály feje, azonkívül *Rejtő* Sándor udvari tanácsos, műegyetemi tanár, *Vig* Albert főigazgató, *Thék* Endre felügyelő-bizottsági alelnök, *Eöry-Farkas* Kálmánné, *Gaál* Jenőné, *Herich* Károlyné, *Schneider* Aladárné, *Mezey* Gyula, *Micsék* Endre, *Mössner* József, dr. *Peregriny* János felügyelő-bizottsági tagok, *Lázárné-Kasztner* Janka, *Katonáné-Thuránszky* Irén tanítóképző igazgatók és még sokan. Az igazgatónő tiszteletére este a Royal-szállóban ünnepi lakoma volt.

— **Lovagias ügy.** A Magyar Távirati Iroda igazgatója, dr. *Radó* Sámuel dr. *Bródy* Lajostól, a *Neues Pester Journal* felelős szerkesztőjétől hirlapi támadásból kifolyólag elégtételt kért. Dr. *Radó* segédei dr. *Lovász* Márton országgyűlési képviselő és *Adorján* Sándor szerkesztő voltak, dr. *Bródy* segédeképpen *Vézi* József és *Szatmári* Mór országgyűlési képviselőket nevezte meg. Az ügyet a segédek a lovagiaság szabályai szerint békésen elintézték.

— **Rózsaszünet a Margitszigeten.** Június 5-én vasárnap fűndérvárosot varázsol a Margitszigetre a jótékonyág. *Lobkovitz* Rudolf herceg hadtestparancsnok három katonazenekart bocsátott rendelkezésre. A 23, 32 és 44-ik gyalogezred zenekari nagy együttes monstre-hangversenyt rendeznek. Este 9 órakor katonai lámpionos takaródó lesz a sziget körül.

— **Feloszlatott szakszervezet.** A sütőmunkások egyesületében felmerült visszasságok a mai napon a sütőmunkások szakszervezetének feloszlatásával értek véget. A belügyminiszter az 1875. évi 1508. számú rendelet mellékletének 9-ik pontjában biztosított felügyeleti joga alapján a Budapesti Sütőmunkások Önképző és Munkaközvetítő-Egyesületének működését felfüggesztette s elrendelte pénzkezelésének megvizsgálását, továbbá irodai ügyeinek őrizetbe való vételét. A rendelet megalkotása a következő:

Az államrendőrségnél folyamatban levő bünygyi vizsgálat folyamán kiderült, hogy a szervezőbizottság a folyó hónap közepén elhatározta, hogy *Kápolnai* József pékmunkást azon gyanu miatt, hogy az egyesület működése ellen följelentést tett a hatóságnál, *fölbérelt* egyének által olyan súlyosan megvereti, hogy ez hosszabb ideig munkaképtelen legyen. Erre a célra *kétszáz koronát meg is szavazott*, amely határozat következtében *Talár* Dénes az egyesület helyiségében *Stark* Béla sütőmunkást fölbújtotta, hogy az általa fölbérelendő társakkal a Kápolnai ellen tervehetett vérmérsenletet hajtsa végre. A fölbujtottak ennek következtében *Kápolnai* József péksegédét oly súlyosan bántalmazták, hogy e cselekményükért *gyilkosság büntetésének kísérlete miatt* a bünygyi eljárás folyamatba tétetett és az egyesület elnöke és jegyzője saját beismerő vallomásuk alapján előzetes letartóztatásba helyezték.

— **A horgok áldozata.** Nagy részvétellel beszéltek ma Bécs város széles köreiben *Maischberger* Tamás takarékpénztári hivatalnokról, aki szombaton szabadságot kérve, kirándult a Dachsteinra és azóta nem tért vissza. Már elvesztettnek hitték a bátor turistát, annál nagyobb örömmel fogadták Bécsben a hírt, hogy a keresésére indult expedíció megtalálta őt egy menedékházban. *Maischberger* lezuhant egy szikláról és két lábát kitérte s ő maga vándorolt a menedékházba. A szerencsétlenül járt embert Hallstadtba vitték a kórházba.

— **Egy szegény gazdag.** New Yorktól Yokohamáig és ez utóvaltól északra és délre a mindenféle rendű és rangú újságok egy amerikai asszonyról beszélnek, majd mostanában. Egy igen gazdag, vagy még világosabban szólva, egy milliomos asszonyról, aki sem a nyelvmesterrel nem szökött meg, sem egy füstös képi cigánygyerekek a szépen szóló hegedűjébe nem bomlott bele, ámbátor a vagyoni módjánál fogva, amely fejedelmi fényt biztosított számára, ez is kitelhetett volna, hanem biz' ő egészen mást csinált. Beállott majoros-leánynak egy tejjgazdaságba. A pontos adatok, amelyeket a dologról egy newyorki távirat közöl velünk, csakis ennyit mondanak, hogy *Jones* milliomos felesége elment hazuról, hátrahagyott levelében arról értesítette az urát, hogy a dus életet megunta és ezental a maga munkájával akarja megkeresni a kenyerét. Az ura persze nekilátott a buzgó keresésnek és tegnap végre ráakadt az eltűnt asszonyra. Akkor már nem fejleány volt a milliomosné, hanem guvernánt. Az előbbi munkálkodásba már belefáradt, próbált hát újat, de hát ez nem fontos, rossz gyerekek cselédjének sem szoktak beállani olyan hölgyek, akik briliáns diadémot tehetnek a frizurájukra. Még így is áll a tény, hogy a pazar bőségben élt urhölgy otthagya a menyországot és elment dolgozni a sivar földre. Így fogják ezt mesélni egymásnak a sok bérelt, kopottas lakásban, vagy tán a tisztességekben is sopánkodva, fejszóvalva kispolgári és uribb nőskék is, akik nem vehetnek éppen annyit keztyüt és kalapot, amennyit a szivecskéjük megkíván, sőt többnyire nagy ügyeskedést kell kifejténiök a konyhapénz körül, hogy egyáltalában kikerülhessen a keztyű, meg a kalap. Baj van annak a milliomos asszonynak az agybeli állapotával, ha ilyen óriási bolondot tudott csinálni! Jaj, ha mi egyszer azok közt a milliók közt turkálhatnánk! — sóhajtják fejszóvalások közepette a gazdagságtól kissé elesett asszonyok és a sóvárgástól és képzeltetik fellebbanásába kissé bele is borzonganak. De ha nem is borzonganak bele a káprázatos gondolatba, s ha igaz is az, amit az a newyorki hír beszél, hogy a milliomos *Jones* né „melancholikus rohamban“ követte el azt a szörnyűséges lépést, hogy palotáját a major istállójával cserélte fel, annyit bizonyos, hogy csakugyan nem boldogította az anyagi bőség. Ő alighanem betelt azokkal a gyönyörűségekkel, amelyeket a pénz adhat csak. Az ő elhatározása mégis csak elég súlyos bizonyosság arra, hogy vannak szegény gazdagok. Talán valami intő jelnek is lehet venni a mindnyájunk felett uralkodó titokzatos hatalomtól ezt az esetet, amely olyan alkalmas arra, hogy a hire a világ minden részébe eljusson. Figyelmeztetés a mai embernek, aki hanyatthomlok veti bele magát a dulakodó hajzába, ridegen, kimelet nélkül a pénzért, mint célért. Majoros-leánynak, vagy bérésnek nem megy el sok gazdag, hát nem állapíthatjuk meg azoknak a statisztikáját, akik a bőségükbe belecsömörlöttek, de bizonyosan vannak elég sokan, akik már nem tudják, milyen élvezetet hajtsanak fel a pénzükkel. Talán szeretnének már jónéhányan szegény, dolgos emberek is lenni közülök, hogy boldogok lehessenek, csakhogy erre már nincs erejük. A newyorki milliomos asszonynak volt. Talán azt is tudta, hogy sokan mosolyogni is fognak a „hóbert“-ján, pedig hát mindenki maga tudja legjobban, mi ad neki megelégedést és lelki nyugalmat ezen a földön. Hogy éppen fejleány lett *Jones* néből, a milliomos asszonyból, amikor megunta a bőséget, ez olyan, mint valami érdekes regénynek az eleje. Hogy pedig a fejleányságot már ott is hagyta, s guvernántnak csapott fel, ez csak emlékeztetés a mai annak, aki tovább akarja írni ezt a regényt, arra, hogy az emberben az újabb és újabb boldogságra való vágyakozás, szakadatlan és örök . . .

— **A Stefánia-ut lámpái.** A nyugot nagy metropolissainak mintájára nekünk is lesz már nem sokára egy egyszerű utvonalkunk, amely az éjjeli Budapest szolgálatában fog állani. Arról van szó, hogy a Stefánia-uton villamos ivlámpákat fognak felállítani ötven-hatvan lépés távolságokban a Múcsarnoktól az István-utig, amelyek éjjeli két óráig szórják tele fényvel a moston oly kétes világosságú utat. A délutáni korzót tehát belevizik a kora hajnali órákba, aminek nagyon megörülnek majd főképpen — a fiakeresek. A világ minden nagy városában vannak már ilyen utak, s a mi fejlődő szép fővárosunk is nagyon nyér világvárosi jelentőségében ezzel az újtással. A dologban az a legérdekesebb, hogy nem a főváros csinálja, hanem a *Volegerszky* kioszk tulajdonosa, akinek bizony nagy érdeke, hogy a forgalom ne szűnjék meg a sötétség beálltával. Nagyban megjavítják a villamos lámpák annak a vidéknek közbiztonsági állapotait is, amelyek eddig tudvalevőleg nem voltak a legfényesebbek. De mindenképpen is érdekes ez az újtás, amely Budapest világvárosi voltát demonstrálja. A ragyogó villamlámpák ezért jelentenek többet ügyes üzleti fogásnál.

— **Halálozás.** Bécsben ma délelőtt meghalt hadadi *Wesselényi* Kornélia báróné, született *Soldner* grófnő 95 éves korában. Ez elhunytban hadadi báró *Wesselényi* Miklós, Szilágy megye volt főispánja édes anyját gyászolja. Temetése pénteken lesz a hietzingi temetőben.

A Mezőberényben tegnap elhunyt *Belenccsési* Dezso hirlapíró nagy buzgalommal és ideálizmussal élt hivatásának. E mellett költői tevékenységét is kifejtett: *Dalok a zugból* és *Szivezés* címén két verseskötve jelent meg, amelyekben figyelemre s elismerésre méltó tehetségének adta jelét; egy népszimniumét (A berényi bíró lánya) vidéki színtársulatok sikerrel adták. A nemeslelkű fiatal költő mindenki szerette s általános részvét kísérte kora sirjába.

Dr. *Gálosi Ivány* László, *Ungvár* város polgármestere hatvannyolc éves korában meghalt *Ungvárt*. Tegnap temették el nagy részvét mellett.

Szorlovszky Gáspár, a kőrmöcbányai kőedénygyárnak sok éven át volt igazgatója, meghalt. Temetése, melyen a városi hatóság és képviselőtestület is megjelent, nagy részvéttel ment végbe.

Özvegy *Petz* Ernőné, született *Geduly* Gizella május 30-án hatvanhárom éves korában meghalt Budapesten. Az elhunytban dr. *Petz* Gedeon egyetemi tanár édesanyját gyászolja.

Dr. *Kollár* Izor fővárosi ügyvéd, a budapesti ügyvédi kar rokonszenves tagja, az éjjel 42 éves korában hirtelen szívzélhűlésben meghalt.

Neumann Róza május 28-án hosszú szenvedés után meghalt Budapesten.

Schwitzer Simon érsekújvári földbirtokos meghalt.

— **Építőmunkások sztrájkja.** A rákospalotai állami javítóintézet munkásai ma délelőtt abbahagyták a munkát. A sztrájk oka — mint mondják — az, hogy a vállalkozó cég megszegte az 1903. augusztus 31-én életbepített munkarendet.

— **Iskolatársak találkozója.** *Leitner* Jenő felhívja osztálytársait, kik 1894. évben a budapesti IV. ker. főreáliskolában érettségi vizsgálatot tettek, hogy címüket mielőbb közöljék. Cim: *Leitner* Jenő műgyetemem. — *Nilsman* Jenő fölhívja mindazokat, akik vele 1894-ben az esztergomi reáliskolában végeztek, hogy közös megállapodásuk értelmében június 11-én jelenjenek meg Esztergomban.

— **Házasság.** Dr. *Falcone* Árpád királyi közjegyző-helyettes eljegyezte *Fernbach* Irén kisasszonyt, özvegy apatini *Fernbach* Antalné leányát Zomborban.

Lukács Emil, az Ujlaki Téglagyár Részvénytársaság cégvezetője június 2-án, csütörtökön déli 12 órakor tartja esküvőjét a Dohány-uton izraelita templomban *Sipos* Ilona kisasszonyral, *Sipos* Ignác, a *Politiches Volksblatt* szerkesztőjének leányával.

Dr. *Grünfeld* Ármín fővárosi orvos eljegyezte *Jarmuth* Paulát, özv. *Jarmuth* Fanny urhölgy leányát Bécsből.

Dr. *Hammer* Dezso orvos június 4-én délelőtt fél tizenkettőkor tartja a esküvőjét *Günther* Mariska kisasszonyal dr. *Günther* Antal országgyűlési képviselő leányával a Szerviták budapesti templomában.

Klein Mór, *Klein* Sámuel bolyoki földbirtokos fia eljegyezte *Ungerleider* Malvin kisasszonyt, *Ungerleider* Soma bor- és szesznyagkereskedő leányát Egerben.

— **Zendülő horvátok.** Zágrábból táviratkozzák, hogy Varasdmege több kerületében aggasztó mozgalom tört ki már a múlt héten. A munkások hirdetményeket ragasztottak ki, amelyekben az eddigi 60 fillérsnyi napibér helyett 2—3 koronát követeltek. Az elégedetlen munkások halálal fenyegették a nagybirtokosokat és a tovább dolgozó békés munkásokat; a kertek gyümölcsfáit és a vetéseket elpusztították. 30-ikán éjszaka ötven felfegyverezett munkás Zsubica község elöljárósága elé vonult és miközben lövöldöztek, levették a fákról a termést. Hasonló pusztításokat vittek végbe a zavargók Podzanovec és Zajacka helyiségekben is. A nagybirtokosok rettegnek, de a hatóságok egyelőre tartózkodnak a szigorúbb rendszabályoktól, mert attól félnek, hogy véres összeütközések támadhatnak.

— **Letartóztatott ügyvéd.** Dr. Grün Ede, a hírhedt ügyvéd ismét fogva van. A rendőrség a vizsgálóbíró megkeresésére újra letartóztatta a gyakorlatától felfüggesztett ügyvédet, aki ellen tudvalevőleg több büntény van folyamatban a ki, hogy büntetését elkerülje, előkészületeket tett a szökésre. A rendőrség már át-kísérte Grün Edét az ügyészség börtönébe.

— **Rohicsi fürdőélet.** Rohicsen még javában folynak a munkálatok, amelyek tetemesen restaurálják, kibővítik és tőkéletessé teszik a fürdő berendezését. Az új gyógyintézetet, a Kaiserbadot június folyamán adják át a közhasználatnak. A fürdőhelyet most feltűnően többen keresik föl, mint az előbbi években, jelül annak, hogy egyre szélesebb körökben terjed a rohicsi forrás kitűnő gyógyító hatásának a híre. Gyomor-, máj-, lép-, bel- és légzési bajok ellen kiválóan alkalmas a rohicsi fürdő.

— **Az utazási évad** alkalmából felhívjuk a közönség figyelmét a *Pesti Magyar Kereskedelmi Bank* központi (V. Dorottya-utca 1.) hazában, valamint összes fióktelepében berendezett tűz- és betörésmentes *magánpénztárra* (Safe-Deposit), amelyekben értékpapírok, ékszer-ek és mindenemű érték tárgyak a bérlet sajtó zára alatt igen mérsékelt díj mellett feltűnő biztonsággal megőrizhetők. Az intézet ezüst-terme nagyobb terjedelmű érték tárgyak megőrzésére (bőröndökbe, kosarakba, ládákba csomagolva) a közönségnek szintén rendelkezésre áll.

— **Rendőri hírek.** E hó 29-én a sziget-vágány mellett a Dunából egy 35—40 év körüli, úri osztályhoz tartozó nő holttestét fogták ki a Dunából. Zsebében 151 korona készpénz volt. — A rendőrség letartóztatta *Körtevény Gizella* és *Horváth Anna* munkásnőket, akik a Bécsi-utcai *Weisz és Fuchs* selyemkereskedőség üzletében több vég selymet elloptak. — *Kresko Mihály* háziszolga ma reggel a Múzeum-köruton levő *Weisz-féle* cukrászdában revolverrel főbe lötte magát. Haldokolva vitték a Rókus kórházba.

SZÍNHÁZ, ZENE

— **A kéjvonal.** (Bemutató előadás a Magyar Színházban.) Az a kéjvonal, amelyről a Magyar Színház mai premijérén szó van, csak névről kéjvonal, tényleg pedig sok kellemetlenséget zúdít egy utazó-társaságra. Egy csomó incidens után kiteszi az utasokat Monakóba. A miniatűr-állam játékbankjában az egész kompanya eljátszása a pénzt s csak ezután tudják meg, hogy nem mozdulhatnak onnan, mert a forgalom elakadt. Szorultságukban beállnak egy fogadóhoz szolgalmi személyzetnek. Hozzá nem értő pincér, áltoalmas és urilólygek mint pincéruok: a belyezt teli kézzel kínálja a komikumot, de Hennequin, Mortier és Saint-Albin, a darab szerzői nem nagyon élnek az alkalommal. Ahelyett egy konvencionális szerelemi találkán pepecsélnek. Majd továbbszóva az utasok visszontagságait, megint csak halás situációkat teremtenek, anélkül, hogy ezeket a situációkat ki is használják. A társaság mint rablóbanda börtönbe kerül. Ám a rendőrfőnök, aki egyszerűen foghízárgazgató is, szerződés szerint a maga számlájára köteles tartani a foglyokat, tehát mindenáron szabadulni akarólük. Szintén termékeny bohózati gondolat, de szétesik ebben a beállításban. A legnagyobb hatás a darabban nem épp stilszerűen beleszorított zeneszámok nyomán fakadt. Ezek körül kettő

Virányi Jenő ügyes munkája, a többi ötletes francia és angol melódia, szellemesen pointirozva *Kornai Berta* kedves énekében. Jól játszottak: *R. Maróthy Margit*, *Horváth Paula*, *Tollagi, Givérth, Rathonyi, Iványi, Gömöri, Fenyéri és Hellai*. A darabot *Merei Adolf* fordította, ugyancsak látta el a zeneszámokat is briliáns versekkel. (B—y.)

— **A walkír.** A Wagner-hivek ma nagyobb számmal jöttek össze az Operában, mint a *Rajna kincse* tegnapi előadásán. A szereposztás ezuttal kitűnő volt és a jelesebb erők révén az egész előadás magasabb színvonalra emelkedett. *Vasquez* és *Bohnusek* meleg, szárnyaló hangon énekeltek Sieglinde és Sigmund elragadó kettősét az első felvonásban. *Ney Hermin* Brunhildjában egyesült a szépség, a szilaj erő és a duzzadó ifjuság. *Ney David* komor és hatalmas páthosza Wotan alakjának adta meg a nagy, imponáló súlyt. Szép és stilszerű *Fricka* volt *Szántó Lili*, aki először énekelte a szerepet. Hangjának a nemes pompája éppen úgy feltűnt, mint ábrázolásának a markáns jellemzetessége. Bizonyos, hogy az Opera legjobb tehetségei közé tartozik, akinek az ereje nőni fog a rábizott kiváló feladatokka.

Csetopaté.

— Szerző a darabjáról. —

A kis darabom, melylyel ma először lépek a színház forró deszkáira, cimben megegyezik egy 16 év előtti karcsonyi pályaművemmel, melyet a jutalmazott *Nagyraltermelt*, Csiky vigjátéka mellett boldogult Vadnay elég dicsérettel emelt ki. Egy banatom van, ha erre gondolok: mért nem vagyok 16 évvel fiatalabb. Egy vigaszom: ugy a jutalmazott, mint a megdicsért munka egyenlően merült el az idők homályában. Sőt én még jobban járok: legalább a címet meutem meg a mai darabomban. Vajjon ez a gomb elég fényes-e s a hozzá varrott ruha elég tartós-e, — vederemo. De előre kijelentem, ha ez nem állana be, már készen vagyok azzal a meutéssel, hogy nem kis darabom értékén mulik, hanem az időponton, melyben előadásra kerül. Micsoda erő kellene ahhoz, hogy felvegye a versenyt a tavaszi meleggel, a közönség színházi jóllakottságával és a közeledő — bikaviadallal. Különben, ha a szezon közepén érné egy művemet valami baleset, akkor is bizonyára találnék valami vigaszt. Mert nincs hely, idő, mód, körülmény, mely egy szerző önérzetén kifogna. S ez így van helyesen.

Lenkel Henrik.

Nyiltér.

Legelegánsabb uri ruhákat

legdivatosabb kiállításban, valamint előnyös ruhabérletet ajánl

TILLER MÓR és TÁRSA

cs. és kir. udvari szállító

Budapest, IV. kerület Váci-utca 35. szám.

Még a legutóbbi időkig egyetlen víz sem volt egészen biztosan adagolható

a vérköpésben, szivbajban és asthmában szenvedő embereknek, az újabb kísérletekből kiderült, hogy ilyeneknek egvedül a

MARGIT

GYÓGYFORRÁS

„Margit-telap, — Bereg megye.”

vize ajánlatos fogyasztásra, a mely ezek mellett nemcsak a húgyszervek betegségeiben a legjobb víz hanem a legkitűnőbb borvíz. A nyelvény sós tze miatt mindenki még a legkisebb gyermekek is szívesen veszik magukhoz a gyomor és légcső hurutos megbetegedésénél.

Kapható minden gyógytárban és üzletkereskedésben. Országos forgatár.

ÉDESKUTI L. cs. és kir. udvari szállítóval, — sványvíz-nagykereskedő Budapestben.

A MAGYAR VACUUM CLEANER

szab. lakás- és szőnyeg portmentesítő vállalat

Május 1-től Hernád-utca 54.

(Danjanich-utca sarok.)

Készen kőhítrő tesz, hogy május 1-től kezdve a legmodernebb

szőnyeg- és függöny megóvási telepet létesít.

Ugyanott szőnyegek javítását művészes kivitelben, mosását is elvállaljuk.

— KÜLÖN OSZTÁLY MOLYHIRTÁSA —

(Az e rovat alatt közöltéeknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

SPORT

— **Bánat Blocksbergért.** A mai alagi versenyek alatt szenzációs hír érkezett Bécsből. Telefonon ugyanis azt jelentették, hogy *Blocksberg*, a derby legrealisabb jelöltje letört és tulajdonosa bánatot jelentett érte a derbyben.

Alagi versenyek.

— Második nap. —

Budapest, május 31.

A mai alagi versenyeken csaknem minden futamban a favoritok győztek s így a fogadóközönség jobban járt, mint az első napon. Meglepetéssel csakis a favorit *Biztos* szolgált, amely már az első gátnál kitört. A részletes eredmény a következő:

I. **Eladók handloapja.** Díj 1000 korona. Távolság 1600 méter. Gróf *Pejacsevich A. Telramund*-ja (Krause) első, *Czárán J. Parnasus* (Czárán J.) második, *Mravik P. Csiriz* (Hagelin) harmadik. Azután *Servus Brezina*, *Standard*, *Felemás*, *Eventuell*, *Fulvia*, *Barót*, *Mucuska*. Totalizátor: 10: 27. Helyfoglalások: I. 50: 72. II. 50: 146. III. 50: 146.

II. **Eladók akadályversenye** Díj 1500 korona, távolság 4000 méter. *Mravik P. Ikarosa* (Csompora) első, *Abonyi A.* százados *Strayssa* (Kollár) második, gróf *Thun-Hohenstein L. Erce* (Hrusovszky) harmadik. Azután *Dreyfus*, *Tudor*. Totalizátor 10: 14. Helyfoglalások: I. 50: 54, II. 50: 58.

III. **Palota akadályversenye.** Díj 1500 korona. Távolság 3600 méter. Gróf *Pejacsevich A. El Batidorja* (Krause) első, *Jankovich-Bésán Gy.* Gyömbére (Kendeffy) második, gróf *Thun-Hohenstein L. 5 év. sh.* harmadik. Azután *Nyájas*, *Dreyfus*, *Biztos*. Totalizátor: 10: 72. Helyfoglalások: I. 50: 132, II. 50: 104.

IV. **Marquis-gátversenye.** Díj 1600 korona. Távolság 2800 méter. *Mr. Field* *Hastrmannja* (Eltz) első, gróf *Orssich P. Sárkányja* (Zangen) második, gróf *Wenckheim D. Szemérmese* (Kendeffy) harmadik, azután *Tromf* és *Innocent*. Totalizátor: 10: 18. Helyfoglalások: I. 50: 66 és II. 50: 76.

V. **Kétéves nyeretlenség eladóversenye.** Díj 1000 korona. Távolság 1000 méter. *Jankovich Bésán Gy. Gyöngytyuk*-ja (Barton) első, *Mr. Krausz L. Megyer* (Varga) második, *Mravik P. T. sm.* (Székely) harmadik. Azután: *Penness*, *Taps*, *Senki* többet. Totalizátor: 10: 28. Helyfoglalások: I. 50: 92, II. 50: 224.

VI. **Gödi díj.** Díj 1200 korona, távolság 2400 méter. *Zangen I. Bátorja* (Zangen) első, *Mravik P. Angolnája* (Hagelin) második, gróf *Forgách Wilyje* (Czárán J.) harmadik. Azután: *Partanna*, *Pugris*, *Kozák*, *Sempermind*, *Mardonius*. Totalizátor: 10: 34. Helyfoglalások: I. 50: 74, II. 50: 76, III. 50: 612.

Bécsi versenyek.

— Hatodik nap. —

Bécs, május 31.

A derby-meeting hatodik napján nagybárra a papir forma érvényesült s bár a program nem sokat ígért, nagyszámu közönség jelent meg a Freudenauban. A nap főversenyét, a Staats-preist Jenkins nyerte meg szép stylusban nyert győzelme arra enged következtetni, hogy a Festlich-mén vissza nyerte régi formáját. A részletes eredményt az alábbiakban ismertetjük

I. Nyeretlen kétévcses verseny. Díj 3000 korona. Távoltság 900 méter. Báró Herzog M. Mádija (Cleminson) első, gróf Fries M. Phonolaja (Seideman) második, Jaross S. Galanterieje (Martinkovich) harmadik. Azután: Maduro, Onkel Fritz, Róna, Jakab, Proserpina, Noriss, Topánka. Totalizátor: 10: 16. Helyrefogadások: I. 50: 60. II. 50: 80. III. 50: 102.

II. Handicap. Díj 2000 korona. Távoltság 1300 méter. Wiener-Welten **Negomglenje** (Krouzil) első, Meichl T. Tubicám (Southey) második, Dreher A. Butorja (Cleminson) harmadik. Futottak még: Toquade, Vinga, Ismerős, Partner, Thetis, Roman, Nikita, In Spe. Totalizátor: 10: 49. Helyrefogadások: I. 50: 101. II. 50: 243. III. 50: 84.

III. Lady Patronesse verseny. Díj 6000 korona. Távoltság 1000 méter. Báró Üchtritz Zs. **Aachenje** (Tara) első, Baltazzi A. Bonsoirja (Lewis) második, Dreher A. Rabulistje (Cleminson) harmadik, azután Ormód, Parányi. Totalizátor: 10: 20. Helyrefogadások: I. 50: 69, II. 50: 91.

IV. Dornbauchi díj. Díj 3000 korona, távoltság 1000 méter. Capt. Z. **Salateje** (Bonta) első, báró Herzog M. Bonbonja (Cleminson) második, gróf Fries M. Malupri (Seideman) harmadik. Azután Sunshine, Andrés, Hamis, Tilinkó, Etsel, Saratoga, Frundsberg, Gute Gabe. Totalizátor: 10: 70. Helyrefogadások: I. 50: 105, II. 50: 73.

V. Államdíj. Díj 5000 korona. Távoltság 2400 méter. Gróf Festetich T. **Jenkins-e** (Huxtable) első, Gróf Degenfeld I. Rhodopeje (Janek) második, Blaskovich E. Nemes-e (Lewis) harmadik. Azután: Bonjourmacher, Kikelet. Totalizátor: 10: 42. Helyrefogadások: I. 50: 101. II. 50: 173.

VI. Akadályverseny. Díj 5000 korona. Távoltság 4000 méter. Gróf Orsich P. **Mlle De Déolsja** (Lawton) első, Dreher A. Kalauerja (Huxtable) második, Mautner V. Jinsiste (Barker) harmadik. Azután: Coreli II. Totalizátor: 10: 32. Helyrefogadások: I. 50: 55, II. 50: 54.

VII. Kétévcses eladóverseny. Díj 3000 korona. Távoltság 1200 méter. Báró Herzog M. **Heidelbeereje** (Cleminson) első, báró Königs-warter H. Boite a Surpriseje (Seideman) második, Péchy A. Dunája (Fetting) harmadik. Azután Dóra, Avenida, Szürküllet, Per, Tiszavessző. Totalizátor: 10: 43. Helyrefogadások: I. 50: 60, II. 50: 72, III. 50: 56.

Legujabb.

Az orosz-japán háború.

Csifu, május 31.

Egy ma este ideérkezett kínai azt jelenti, hogy a japánok 29-ikén anélkül, hogy ellenállásra találtak volna, megszállták Dalnit.

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Merénylet egy törvényszéki elnök ellen.** Az utóbbi napokban egymásután két tetleges támadás színhelye volt a pártatlanul ítélkező bíróság hivatalos helyisége. Ma meg két rovott multu vádlott **Cseke** Kálmán törvényszéki elnökre támadt: székét dobta feléje, ami szerencsére a korlát mögé esett. A merénylek fölött nyomban ítélkezett a bíróság s egy-egy esztendői fogházra ítélte őket hatóság ellen való erőszakért.

A merénylek, **Taraszan** György napzamos és **Kvanduk** István lakatossegéd mult év október hónapban rablási kísérletet követtek el a Ferencvárosban. A budapesti büntető törvényszék előtt tagadták a gonosz szándékot és egyre csak azt hajtogatták, hogy ők csak tüzet akartak kérni az öreg embertől. A bíróság **Taraszan** Györgyöt rablás miatt két évi fegyházbüntetésre, **Kvanduk** Istvánt pedig egy évi börtönrre ítélte el. A királyi tábla jóváhagyta az első bíróság ítéletét. Ezt az ítéletet ma hirdették ki a vádlottak előtt. A vádlottakat két börtönőr kísérte a pestvidéki törvényszék fogházából az ítélőtánc elé, melyben **Cseke** törvényszéki bíró elnökölt. Szavazó bírák voltak **Cekelius** Marcel és **Árpád**. Az elnök fölolvasta a két ember előtt az ítélőtábla ítéletét, melyre olvasás közben a vádlottak folyton izgatottan közbeszóltak.

— Megnyugszanak az ítélőtáblai ítéletben? — kérdezte fölük ezután az elnök.

A két vádlott egyszerre kiabálva, beszélni kezdett. **Kvanduk** mindkét kezével rácsapott a korlátra s hangosan ordított:

— Nincs igazság. Elítélnek a nélkül, hogy bizonyíték lenne ellenem. Követelem, hogy az ítéletet irásban adják ki nekem. Majd én megírom a királynak, hogy milyen igazságtalanságot követtek el velünk.

Molnár István királyi ügyész fölkel helyéről és felszólította az elnököt, hogy ne tölje a vádlottak tiszteletlen magaviseletét és miután rakoncátlanoknak, vezettesse ki őket a tereméből.

Az elnök erre jelt adott az öröknek, hogy vigyék el a vádlottakat. **Kvanduk** néhány lépést előrelépett, aztán **hirtelen fölkapott egy székét és azt teljes erővel a hallgatóság felé dobta.** A másik vádlott, **Taraszan** György szintén fölragadt egy székét és az elnök felé lödítette. Cseke elnök látta a fenyegető mozdulatot és elkapta fejét, ennek köszönhető, hogy a szék nem talált.

A vádlottak e közben dühöngve ordítottak s fenyegették a bírákat, akik izgatottan ugráltak föl. A börtönőrök a közönség segítségével lefűlelték a dühöngőket s lekisérték őket a fogházba. Onnét csakhamar vasraverse újra az ítélőtánc elé kísérték őket, hogy most már hatóság ellen való erőszakért törvényt álljanak. Az ügyész a bünyádi perrendtartás 333. szakasza alapján indítványozta, hogy a törvényszék, miután tettenérsé esete főfog főn, nyomban ítéljen a vádlottak fölött, még pedig a lehető legsúlyosabban, tekintettel többszörösen rovott multukra.

Az elnök (**Kvandukhoz**): Hallotta az ügyész indítványát? Mit hoz föl védelmére?

Kvanduk: Azt hozom föl, hogy engem a nagyságos elnök ur igazságtalanul ítél el. Hogy a királyi tábla jóváhagyta a törvényszék ítéletét, annak is a nagyságos ur az oka, mert nem írta be a jegyzőkönyvbe híven a tanuk vallomását.

Az elnök (**Taraszánhoz**): Hát maga mit szól az ügyész ur vádjához?

Taraszan: Nem mi sértettük meg a hatóságot, hanem minket gyilkolt meg a hatóság, mikor ártatlanul elítélt.

A bíróság visszavonult, s tanácskozás után kihirdette az ítéletet, mely szerint a vádlottakat hatóság ellen való erőszakért egyenkint **egy esztendői fogházra** ítélte. A vádlottak semmisségi panaszt jelentettek be.

§§ **Karmesterek háboruja.** Pár hónap előtt egy hetilapban hosszabb cikk jelent meg **Bachó** István honvédezenekari karmesterről. Erre a cikkre **Kövesi** Ferenc karmester, a Magyar Zenészek Egyesületének elnöke, nyílt levélben felelt, amelyben azt állította, hogy **Bachó** mint művészember számba sem jöhet. E miatt a nyílt levél miatt **Bachó** István sajtópürrt indított **Kövesi** Ferenc ellen, amelynek ma volt a tárgyalása a törvényszék előtt. Az inkriminált cikk felolvasása után **Kövesi** kérte a bizonyítás megengedését és a bíróság helyt adott a vádlott kérelmének. A bíróság **Kövesit 500 korona pénzbírságra**, behajthatatlanság esetén 25 napi elzárásra ítélte. A vádlott is, a panaszos is felebbezett.

§§ **Nagy komédia.** A nagy komédiát a nagysallói vásáron játszották el. Szerepelt benne a **Boda** István levélhordó ellen elkövetett merényletről hírhedt **Csontos** Mihály, meg az ő méltó cimborája, **Schubert** János csavargó. A legtragikusabb szerepet azonban **Bagi** János óvári földműves játszotta ebben a komédiában, mert 480 forintjától szabadult meg a belépődíj fejében. Ugy esett tudniillik a dolog, hogy **Bagi** ökrököt adott el és **Csontos** megtudta, hogy magánál hordja a pénzt. Valami ürügy alatt beszédbe elegyedett **Bagival** és elcsalta őt, hogy segítsen neki ökrököt választani. Utközben egy uriforma emberrel találkoztak, aki abban a pillanatban ejtette el a pénztárcáját. **Csontos** felkapta és behívta **Bagit** egy üres pajtába, hogy majd megosztoznak a pénzen. Alig mentek be, megjelent a vesztes, már tudniillik **Schubert** és követelni kezdte a pénzt. **Csontos** meg **Bagi** persze tagadtak, sőt **Bagi** elő is vette a maga 480 forintját, amit az ökrökért tanuk előtt kapott s megengedte, hogy megmottozzák. **Csontos** erre kikapta a kezéből a pénzt, **Schubert** pedig úgy fejtve, hogy elvesztette az eszméletét. Az **aranyos-márthi** törvényszék azonban nem találta „nagy komédiának” ezt az agyafutó büntetést, hanem rablásért vonta ma felelősségre az ambiciózus komédiásokat és az esküdtek marasztalt verdiktje alapján **Schubert** Jánost **nyolcévi**, **Csontos** Mihályt pedig **hat és felévi** fegyházra ítélte.

TÁVIRATOK

A szent háború.

Pétervár, május 31. **Szibériának** egy alapos ismerője **Noszikev** **Omszkból** egy pott jelentés alapján azt írja, hogy a

mongolok közt észlelhető mozgalmat tévesen tulajdonítják a japánoknak, vagy a kelet-ázsiai háborúnak. **Budha** hiveit nem a manduriai események izgatják, hanem azok a hírek, amelyek **Lhasából**, a szent városból érkeznek hozzájuk. A tibeti angol expedícióról sokkal többet tudnak a mongolok mint az európaiak és az Anglia ellen táplált gyűlölet nőttön nő. A mongolok és a budhista kalmukok közt pénzádományokat gyűjtenek. **Lámák** járják be a birodalmat és tüzelik a népet. Azt mondják, hogy **Khina** megizeni a szent háborút az angoloknak, ha bevonulnának **Lhasába**. Minden budhista résztvenne a háborúban. **Noszikov** figyelmeztet, hogy a tibeti harcias nép, mely megszokta a lovat és a puskát, nemrég nyugtalanította betörésével az orosz határvidéket is.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, május 31. (A **Budapesti Napló** telefonjelentése.) Eladott búza: tiszavidéki 73—81 kg. 9.40—9.80 K. **Rozs**: tót felvidéki 72—74 kg. 7.—7.20 K. **Árpa**: 6.—6.50 és 5.75—6.10 K. **Tengeri**: 5.50—5.70 K. Cinquantin 6.60—7.20 K. **Magyar zab** 5.85—6.50 K., válogatott 7.20 K.

Bécs, május 31. (A **Budapesti Napló** tudósítójától.) A **délutáni magánforgalomban** a zárlatok a következők voltak: **Osztrák hitelrészvény** 640.75. **Magyar hitelrészvény** 747.—. **Bécsi** bankkegyesület 278.25. **Union-bank** 510.—. **Länderbank** 519.25. **Osztrák-magyar államvasut részvény** 426.50. **Déli vasut** 78.75. **Elbavölgyi vasut** 421.50. **Északnyugati vasut-részvény** —.—. **Dohányrészvény** 329.—. **Rimamurányi vasut** 488.—. **Alpesi bányarészvény** 411.50. **Májusi járadék** —.—. **Magyar koronajáradék** 99.15. **Osztrák koronajáradék** 99.05. **Lombard** 128.50. **Török sorsjegyek** 117.36. **Német birodalmi márka** —.—. **Napoleon d'or** —.—.

Berlin, május 31. (**Gabontözsde**.) **Buza** májusra 177.25 márka (10.40 korona), júliusra 170.75 márka (10.01 korona). — **Rozs** májusra 131.05 márka (7.71 korona), júliusra 131.75 márka (7.72 korona). — **Zab** májusra —.— márka (0.— korona), júliusra 127.25 márka (7.48 korona). — **Tengeri** amerikai mixed májusra —.— márka (0.— korona), júliusra 110.50 márka (6.49 korona). — **Spiritusz** 70 márka (árfolyam —.— korona per 100 márka.) **Irányzat**: tartott.

Berlin, május 31. (**Esti forgalom**.) 40/5-os magyar aranyjáradék —.—. **Magyar koronajáradék** —.—. **Osztrák hitelrészvény** 201.40. **Osztrák-magyar államvasut** 136.40. **Déli vasut** 18.25. **Északnyugati vasut** —.—. **Elbavölgyi vasut** —.—. **Osztrák bankjegy középszín** —.—. **Buchstiehdar** —.—. **Orosz bankjegy** 216.—. (Ultimo.) **Lombard** —.—.

Frankfurt, május 31. (A **Budapesti Napló** tudósítójának távirata.) **Árfolyamok** májusra. **Esti forgalom**. **Osztrák hitelrészvény** 101.60. **Osztrák-magyar államvasut** —.—. **Déli vasut** —.—. **Német bank** 218.90. **Disconto** 187.25. **Drezdai bank** —.—. **Berlini kereskedelmi bank** 353.—. **Gelsenkirchen** 218.—. **Harpen** 198.40. **Laura-kohó** —.—. **Olasz járadék** —.—. **Hilbernia** —.—. Az irányzat szilárd.

New-York, május 31. (**Terménytözsde**.) (**Zárlat**.) **Gyapot**: **New-Yorkban** helyben 12.75 (13.20). **Májusra** —.— (13.65) **Aug-ra** —.— (13.35). **New-Orleansban** helyben 12.5/8 (12.7/8). — **Pétrolum**: **Stand white** **New-Yorkban** 8.15 (8.15). **Stand white** **Philadelphában** 8.10 (8.10). **Raffined in Cases** 10.85 (10.85). **Credit Balances at Oil City** 1.62 (1.62). — **Zsír**: **Western steam** 6.90 (6.85). **Rohe és Brothers** 6.85 (6.80). — **Tengeri** irányzata állandó. — **Májusra** —.— (59.1/2). — **Júliusra** 54.— (53.7/8). — **Szept-re** —.— (—.—). — **Buza** irányzata állandó. — **Piros ősi** helyben 1.12 (1.16). — **Májusra** —.— (96.1/2) **Júliusra** 90.5/8 (91.5/8). — **Szeptemberre** 84.— (84.1/2). — **Decemberre** —.— (—.—). — **Gabona** (szállítási díja **Liverpoolba** 1.— (1.—). — **Kávét**: **fair Rio** 7. sz 6.3/4 (6.3/4). — **Májusra** —.— (5.45). **Aug-ra** 5.70 (5.70). — **Liszt**: **Spring Wheat** clears 3.85 (3.90). — **Cukor**: 3.7/10 —.— (—.—3.7/10). — **Ón**: 28.— 28.37 (27.65—27.85). — **Réz**: 13.— (13.— 13.12). (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelentik.)

Chicago, május 31. (**Terménytözsde**.) (**Zárlat**.) **Buza** irányzata állandó. **Máj-ra** 97.— (96.7/8). **Júl-ra** 85.9/8 (85.7/8). — **Tengeri** irányzata állandó. — **Májusra** 47.3/4 (46.5/8). **Zsír**: **Májusra** 6.60 (6.47). **Júliusra** 6.77 (6.67). — **Szalonna** short clear 6.37 (6.37). — **Sertéshús**: **Júliusra** 11.72 (11.27). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

REGÉNY

A KIVÁLTSÁGOSAK

— Német regény. —

(15)

A király bizonyosan tudta már, hogy vélekednek Györgyről az ezredben, hogyan élt ő még mindig és élne majd örökké mint idegen. Nem azt akarta-e mondani szavaival mindannyiuknak világosan ő felsége:

— Ne fáradozzatok, nem szabadultok meg Winklertől, bennem hatalmas pártfogója van.

Kegyes szavaival talán bátorítani akarta Winklert, hogy csak legyen kitarító, ne csüggedjen, ha eddig nem is sikerült neki, hogy pozíciót teremtsen magának?

Soha még egyetlen kanári másként, mint valami nagy ünnepség alkalmából, az udvarhoz hivatalos nem volt. In corpore jelentek meg akkor és már ez a kitüntetés is büszkévé tette őket. És ime Györgyöt nyilvánosan meghívja a király, hogy az apjával jöjjön hozzá vendégségbe. Tudták, hogy ő felsége gyakran látott magánál kisebb társaságokat s olyankor egészen fesztellenül szórakozott embereivel, élénk eszmecseréket folytattak, amelyek alatt a király mindenkit elkápráztatott bámulatos tudásával s mindenkit elbűvölt egyéni szeretetreméltóságával. Hogy jutott György ahhoz, hogy egy ilyen bizalmas estén résztvegyen? Csak mint apjának a fia? És mi volt végre is az ő apja? Mégsem egyeb, mint egy bugris nadrággombgyáros. Az volt és az is marad, ha bölcsebb és jelentékenyebb a világ minden bölcsénél.

Egyetlen más bajtársuktól sem irigyelték volna azt a kegyet, amely Györgynek kijutott, úgy tekintették volna, mint a nemesi osztály kitüntetését, amelyhez maguk is tartoztak, de Györgytől már csak azért is irigyelték, mert így szóltak magukban:

— Ha a bugris-osztályt manapság így pártolják, mi marad akkor a nemességnek, amely Németországot egyebet tett és a jövőben mindig tenni is fog, mint nadrággombot gyártott, amelynek ama legfőbb tulajdonságának kell lennie, hogy tartós és olcsó legyen?

És mindinkább az az érzés kerekedett felül bennük, hogy ő felsége ezt akarta megmutatni: csináljatok, amit akartok, de Winklertől nem szabadultok meg.

Eddig azon buzgólkodtak, hogy Györgyöt semmibe se vegyék, most feléje irányult a figyelem és míg György bajtársai irányában mindig nyugodt és szerény volt a magatartásában, de amellet büszkeség nélkül önértetes maradt, bajtársai még jobban fennhordták az orrukat vele szemben, mint eddig. Sokkal inkább éreztették vele a nemességüket, sokkal inkább erősödtek azon, hogy megmutassák, milyen áthidalhatatlan szakadék választja őt el a többiekől, és ha nem mondták is ki, mégis ez volt a szándékuk; majd kiundorítjuk mi innen, egy napon majd maga fogja belátni, hogy nincs itt maradása.

György nagyon jól ismerte azt a hangulatot, amely ellene uralkodott, s ha valamiképpen csalódságban lett volna e felől, egy dolog kinyitotta a szemét, az a kicsinyítő mód, amelylyel a kis Willberg éppen csak pro forma hetenkint egyszer mentegetődött, hogy nincs még módjában azt az ezer márkát visszafizetnie, amelyet olyan előzékenyen a rendelkezésére bocsátott.

— Igazán nem sürgős — felelte mindannyiszor György — ellenkezőleg, szerény életmódom mellett annyit takarítok meg, hogy szívesen kiségittem önt még nagyobb összegekkel s hogy mikor fizeti vissza, az igazán nem sietős.

György észrevette, milyen mohón fogadta el a kis Willberg ezt az önként felkínált segítséget, mert nyílt titok volt, hogy nem sokáig bírja már. Voltaképpen senki sem tudta, hová teszi a pénzt, nem jászott többet, mint társai, hanem nyilván az asszonyok kerültek neki sokba. Mert két-

hetenkint legalább is volt mindig valami új viszonya. Ha valami csinos fiatal leány csak úgy az utcán megtetszett neki, nem nyugodott addig, amíg meg nem hódította, sem fáradságot, sem költséget nem kimélt s háromszori találkozás után már rá sem tudott nézni, mint mondani szokta, s akkor a rövid ismerkedést szinte durva nyersséggel szakította. Sem esdeklés, sem könny többé ahhoz vissza nem vezette, akit egyszer elhagyott, ígéreteiről megfeledkezett s a földnek semmiféle hatalma rá nem bírhatta, hogy valamelyik volt barátójának akár a legesekélyebb mértékben is a segítségére legyen, ha a legkeservebb szűk-ségben, a legszörnyűbb nyomorúságban tespedett is.

A szerelemnek legkérlelhetősebb önzése volt meg benne, amelyet csak el lehet képzelni. Akadtak olyanok is az ezredben, akik az eljárását nem tartották egészen kifogástalannak, nem egészen gentlemanlike-nak, de hát végre is mindig csak olyan ugynevezett „jelentéktelen leányokról” volt szó, azoknak pedig türniök kellett a bánásmódot, amely rajtuk megesett, hiszen ők maguk voltak oka annak, ha ismeretségbe keveredtek Willberggel.

A tisztességes asszonyoknál nem volt szerencséje. A legnagyobb bánata az volt, hogy egyetlen olyan barátója nem volt még, akit meg ne kellett volna fizetnie. De hogy a megvásárolható nőkkel mindegyik volt már dolga, ez olykor mégis hízelt a büszkeségének, már csak azért is, mert a társaságban, a fiatal leányok előtt bizonyos nimbust adott neki az, hogy mindig más szeretője van. Tudta, milyen érdekessé tette őt a fiatal hölgyek szemében az a hire, hogy nem tud hü lenni. És egészen jól tudta, hogy nem rossz hire ellenére, hanem éppen a miatt nagyon könnyű lesz neki gazdag házassághoz jutnia. Az ő menyasszonyát irigyelni fogják ő miatta, akinek olyan érdekes multja van, szerencsésnek fogják mondani, hogy be tudta őt fogni a házasság jármába. Meg is akart ő később házasodni, de a feleségének pénze, sok pénze kellett hogy legyen, mert mint férj sem akarta megváltoztatni életmódját, akkor akart csak mindent elérni, ami asszonyban egyáltalában elérhető, akkor majd ezeket meg ezeket áldoz majd értük s nem kell majd, mint most, nyomorúságos százasokat szűkösködve beosztania, ha egyáltalában értett a beosztáshoz. Pénzről és pénzükről neki fogalma sem volt, ha olykor-olykor valamelyik rokonától néhány ezer márkát kért kölcsön, nem nyugodott addig, amíg a végére nem járt. Mindig nyakig uszott az adósságokban és éppen mostanában nagyon esehül állhatott, egyre a gyalázatos idöket szidta és még többet ivott, mint azelőtt, hogy gondjait elfelejtse. Az egész ezredet pumpolta s György előre látta, hogy csakhamar eljön az a pillanat, amikor a kis Willberg megint kölcsönt fog kérni tőle, még mielőtt a régii visszafizette volna, és ez a pillanat sokkal hamarabb érkezett meg, semmint György hitte.

György a szokottnál korábban ment haza a kaszinóból, levelet kapott az ő kis Olga barátnőjétől, a Residenztheater egy fiatal színésznőjétől, akivel rövid idő óta ismeretségben volt, hogy eljön vacsorára. Az első pillanatban már arra gondolt, hogy azt írja neki, fontos dolga van, de végül mégis ezt felelte: „Jöjj, várlak.” Nem vette a lelkére, hogy elronta a leány esetét, aki olyan igaz, meleg vonzódással ragaszkodott hozzá, olyan jól érezte magát az ő épp oly elegánsan, mint kényelmesen berendezett szobáiban és mint maga is mondta, nem tudott szebb mulatságot annál, mint megbámulni a holmiját és turkálni a könyvtárában.

Most ott ültek szemben egymással a kis ebédlőben a csinosan megterített asztalnál és mosolyogva nézte György a leányt, hogyan izlik neki az osztriga és a Pommery.

— Könnyű neked nevetni — mondta a leány. — Éppen most jössz az asztaltól és jól vagy lakva, de én ma három óra óta semmit sem ettem.

— Hát egyél, gyermekem, örülök, ha izlik neked, s minél többet eszel, annál jobban örülök. És ha végeztél ezekkel az osztrigákkal, odakünn a jégben még van egy tucat a számodra és azonkívül itt van a te kedvenc ételed, töltött articsóka.

Mint valami gyermek, úgy tapsolt a leány örömben, aztán hálásan nézett nagy sötétbarna szemével és gyöngéden meg-simogatta a kezét:

— Milyen jó és kedves vagy te.

— De Olga! — Valósággal zavarba jött a leány meleg hangjától, aztán tréfálkozni próbált: — Ne nevettesd ki magadat, Olga. Ha az én jószágom hozzád éppen csak abban áll, hogy a gazdasszonyommal azt főzessen, amit szeretsz, akkor bizony nem nagyon büszkélkedhetem vele. — És kisvártatva hozzátette: — Hiszen szeretlek, kicsi Olga!

Boldogan nézett rá a leány.

— Igazán? — És mikor György bólintott rá és kocintott vele, így folytatta: — Tudod, neked elhiszem, nem, tovább megyek, nálad tudom, hogy szeretsz, hogy több vagyok neked, mint egy kis lány, aki este eljön hozzád és reggel megint elmegy tőled. És éppen azért olyan végtelenül halás vagyok irántad, nem is tudod, mennyire.

És hirtelen felugrott, Györgyhez simult és forrón, szenvedélyesen csókolta.

— De Olga, fiacskám, az osztrigád elromlik — figyelmeztette végre György a leányt, amikor vége-hossza nem akart lenni a becézgetésnek.

Akkor a leány nevetve bocsátotta el és újra leült szembe vele.

Olga csodaszép leány volt, középmagas, nyulánk, az alakja kifogástalan, az arca okos, intelligens, a szeme csodálatosan barna és az orra elragadóan kicsiny. Minden kedves volt rajta, kicsiny, nagyon jól ápolt keze volt és elragadó lába. És amilyen rokonszenves volt a külseje, olyan volt egész lénye. Annélkül, hogy éppen okos lett volna, mulattató és jókedvű volt és órákhoz el lehetett vele csevegni, a nélkül, hogy csak egy pillanatra is unatkozott volna az ember mellette, vidáman tudott elbeszélni és minden jó tréfára fogékony volt. Aztán olyan szívből tudott kacagni, hogy könnyelábadt a szeme, s ha nevetett, mindig mutogatta a vakítóan fehér fogát. De egy valami különösen kedvessé tette, keresztül-kasul becületel teremtés volt Semmi titkot nem csinált abból, hogy más barátai is voltak már azelőtt s hogy később megint lesz valami más barátja. „Hiszen tudom, György,” mondta egyszer, „majd eljör annak is az ideje, amikor elvállunk, hiszen örökké a mi barátságunk sem tart s ennek is megvan a maga jó oldala. És ha egy napon így szólsz majd hozzám: „Kedves, tovább nem lehet,” akkor elmegyek s biztos lebezt abban, hogy nem csinálok majd jelenetet, nem jajgatok majd neked, bármint fájjon is a szívem, hanem megcsókollak s megköszönöm neked azt a sok szép órát, amelyet általad és veled átélhettem.”

És György tudta, hogy akkor csakugyan így is fog tenni. Olga egyenesen példaképe volt a szeretőnek, mindig vig, mindig jókedvű volt, sohasem volt szeszélyes, követelőző. Csak egyetlen egyszer volt egy kívánsága. Napokon át látta rajta, hogy valami nyomja a lelkét, mindegyre faggatta s a leány végre megmondta.

— De előbb oltsd el a gyertyát, különben halálra szégyenlem magamat.

Nevetve teljesítette György a kérését s akkor megvallotta:

— Szőnyven megkívántam egy kis aranyérat.

És amikor György ámulva hallgatott a szerényége miatt, akkor így folytatta:

— Kérlek, ne haragudj rám, egy kirakabban csodaszép órák láttam száz márkáért, de ha neked ez nagyon drága, akkor jó lesz egy olcsóbb is.

(Folytatása következik.)

KÖZGAZDASÁG

A Kassa-óderbergi Vasút Részvénytársaság ma délelőtti tartotta évi rendes közgyűlését Loisch Ede elnökölte alatt. A társaság bevételei az elmúlt esztendőben 19,278,989 korona 50 fillérrel, kiadásai pedig 12,409,850 korona 53 fillérre rugtak, a fölösleg tehát 6,869,138 korona 97 fillért tesz ki, 353,428 korona 84 fillérrel többet, mint az előző 1903-ik évben. A bevételek emelkedése a forgalom kedvezőbb alakulásának köszönhető, amennyiben a nagyobb bevétel tetemesebb részét a szállítási bevételek emelkedése, a kisebb részt pedig a kocsibéreknél elért megtakarítás okozta. A kiadási többletet legnagyobb részt a lefolyt év nyarán előfordult árvízkarok helyreállítási költsége és az osztrák vonal nagyobb jövedelmi adója okozta. Az összesen 13,200,000 koronányi függő kölcsönök átlaga a lefolyt évben nem változott. A mindkét kormányval konszolidált beruházási kölcsön felvétele végett évek óta folyó tárgyalások még nem értek véget. Az eperjes-bárfiai helyiérdekű vasút üzletét a társaság az 1903. december 18-án kötött szerződés értelmében átvette. Ami az állami kamatbiztosítást illeti, a társaságnak az alapítóke kamatozására és törlesztésére az 1903. évben 193,750 korona 90 fillérrel kellene igénybe vennie az államkincstár részéről az állambiztosítást; e szerint az 1902. évben igénybe vett 547,807 korona 68 fillérrel szemben az államkincstár terhe 1903-ban 354,056 korona 78 fillérrel kevesebbet tesz. Az 1903. évben az államkincstár terhére eső 193,750 K. 90 fillér ezüstbiztosítás fedezésére elsősorban az osztrák vonalon elért 249,998 korona 93 fillér tiszta jövedelem lévén fordítandó, a társaság az állami ezüstbiztosítást a m. kir. államkincstártól az 1903. évben nem veszi igénybe, sőt még 47,248 korona 03 fillér fölösleg marad, amely az állami aranybiztosítás részbeni csökkentésére szolgál. A közgyűlés úgy a jelentést, mint a számszámadásokat tudomásul vette, a felmentvényt az igazgatóságnak és felügyelő-bizottságnak megadta, s egyúttal köszönetet szavazott az igazgatóságnak önzetlen és buzgó fáradozásáért. Végül az igazgatóságból alapszabályszerűleg kilépett Ribáry Sándort, ugyszintén a felügyelő-bizottságból kilépett dr. Szerényi Aladárt a közgyűlés egyhanglag újabb megválasztotta. Magyarország közgazdasága ez a címe Mihóffer Sándor három nagy kötetből álló munkájának, amelyet a Magyar Tudományos Akadémia a Semsey-díjjal jutalmazott. A munka ez év folyamán fog megjelenni a Franklin-Társulat kiadásában. A mű bolti ára 30 korona lesz, míg előjegyzés esetén a kiadóhivatal 20 koronáért szállítja.

A Magyar Folyam- és Tengerhajózási Részvénytársaság 1903. évi mérlegét a május hó 27-én tartott igazgatósági ülésen állapították meg véglegesen, hogy a közgyűlés elé terjesztették. A közgyűlésen, melyet június 30-án délelőtti 9 órákor tartanak meg, 905,040 korona 80 fillérnek leírása, 78,034 korona 94 fillérnek a biztosítási alapra és 20,000 koronának a nyugdíjtaralakra való fordítása után az elmúlt fizetendő részvényenként 9 korona, vagyis 4 1/2% osztalék kifizetését fogják indítványozni, ami az 1902. évben elért eredménnyel azonos. Városarznok. (Vámos és Bruszti jelentése.) Huszfélék: vidéki marhahas eleje 90-96, hátulja 96-112 fillér 100 kilónként. Ölétt borjúk bőrbén, hosszan mérve, sulyvonás nélkül 100-120 fillérrel voltak a forgalomban kilónként minőség szerint. Lehuzott sertésuh 1.28-1.36, sertések szalonnával 1.04-1.16 fillér kilónként. Bárányok párja minőség szerint 10-20 korona. Tojásban a hozatalok kielégítőek és ma I. rendű friss, telt áru 56-57 koronát jegyzett eredeti ladánként. Tejtermékek: I. r. szőv. teavaj 2.-2.20, jó friss főzövaj 1.40-1.60, friss tehéntúró 18-24 fillér kilónként. Vágott baromfi: I. r. szépen, tisztán kezelt hizott libák kilója 1.40-1.50 fillér. A vételkedv jó, teljesen kihiült állapotban jég közé csomagolva nagy tételek felkúldését ajánljhatjuk. Éő baromfi: Rántani való csirke 1.60-2.-, sütni való 2.-2.60, tyuk 2.40-2.60, liba hizott 7.-10.-, sovány liba 3.60-5.- korona páronként. Vadfélék: Öz 1.20-1.30 fillér kilónként. Vaddisznó 80-100 fillér. Szőlő rák darabja 16-30, leves rák darabja 4-6 fillér. Spárga: vastagszáru 4-60, középszu 20-40, leves 10-14 fillér kilónként. Olasz cseresznye 52-56, zöld bab 44-50 fillér kilónként. Újburgonyából a hozatalok ma ismét kicsinyek voltak és az ár fejlett rőzsburgonyáért 14-15 koronára emelkedett métermánkint.

Borjuvásár. 1904. évi május hó 31-én. (A budapesti marhavásártéri vásárpénztár részvénytársaságtól.) Felhajtás. Belföldi élő borju 1264 drb, leítt borju — db, bécsi borju — darab, növendékmarha — darab, élő bárány

— darab, leítt bárány — darab. — Árjegyzések: Belföldi élő borju I. rendű 82-98 f.-ig, kivételek 100-108 fillér, II. rendű élő borjukért 70-80 f.-ig, 1 kilónként leítt borju I. r. — f.-ig, II. r. — f.-től — f.-ig, kivét. — f. kilónként, levonás nélkül. Rugott borjukért 54-66 f.-ig, Növendékmarha f.-től — f.-ig, I. r. — f.-ig, középminőségű — f.-ig, alárendelt — f.-ig I. k.-kint. Bárány élő — K., leítt bárány — korona, kivételeken — K.-ig páronként. Az irányzat lanya, elsőrendű borjuk 10-12, gyengébb minőségeknél az árak 10-20 fillérrel kilogrammonként hanyatlottak.

Sertés-konzumvasári jelentés. (A székesfővárosi sertésvásár és közbizottság intézősége.) Május 31-én. Felhajtás összege 755 drb sertés, — darab süldő. Előző napi eladatlan maradvány 28 darab sertés, 31 darab süldő, összesen 783 darab sertés, 31 darab süldő. Eladatott 585 darab sertés, 11 darab süldő. Eladatlan maradvány 198 darab sertés, 20 darab süldő. A vásár irányzata közepes. Az árak változatlanok. — Következő árak jegyeztettek: Zsirtsertés: Öreg I. r. 350 kilogrammon felül 92-96 K.-ig, II. rendű 280-350 kilogrammig — fillérig, II. rendű selejtezett — fillérig, kanló — fillérig, fiatal nehéz 300 kilogrammon felül 96-100 fillérig, fiatal közép 220-300 kilogrammig 92-98 fillérig, fiatal könnyű 220 kilogrammig 90-94 fillérig, süldő — fillérig, malac — fillérig. Hussertés: nehéz 300 kilogrammon felül — fillérig, könnyű 140-300 kilogrammig 88- fillérig, süldő 94-100 fillérig, malac 40 kilogrammig — fillér. Árak minden levonás nélkül, kilogrammonként, élosulyban értendőek.

Bécsi sertésvásár. A st.-marxi központi vásárcsarnokban megtartott sertésvásárra felhajtott 5910 darab süldő, 2062 középszerű és 2599 nehéz sertés. Jegyzések kilogrammonként, élosulyban (a fogyasztási adót nem számítva): elsőrendű sertés 100-101 fl., kivételeken 102 fillér, középminőségű 94-98 fillér, könnyű sertés 86-96 fillér, fiatal sertés 78-98 fillér, süldő — fillér.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, május 31.

Gyenge kínálat és ugyanolyan kereslet mellett készbuza szilárd irányzatú volt; elkelt 12000 q. 10 fillérrel magasabb áron. — Róz és zab mérsékelt forgalom mellett változatlan, tengeriben élénk üzlet fejlődött ki változatlan áron.

Eladatott:

Buza. Tiszavidéki: 1200 mm. 788 k. 9 K. 40 f., 2000 mm. 805 k. 9 K. 40 f., 100 mm. 805 k. 9 K. 30 f., 100 mm. 80 k. 9 K. 35 f., 400 mm. 795 k. 9 K. 20 f., 200 mm. 785 k. 9 K. 17 1/2 f. Fehérmegyei: 800 mm. 78 k. 9 K. 10 f., 200 mm. 77 k. 8 K. 95 f., 500 mm. 765 k. 8 K. 85 f., 150 mm. 755 és 150 mm. 75 k. 8 K. 70 f. sárga. Pestmegyei: 200 mm. 80 k. 9 K. 27 1/2 f., 200 mm. 80 k. 9 K. 17 1/2 f., 150 mm. 79 k. 9 K. 15 f., 100 mm. 79 k. 9 K. 12 1/2 fillér. Felsőmagyarországi: 1400 mm. 764 k. 8 K. 90. fillér. Bánáti: 100 mm. 80 k., 300 mm. 775 k. és 100 mm. 785 k. 9 K. 15 f., 1100 mm. 78 k. 9 K. — f. Szecsbai: 3000 mm. 745 k. 8 K. 45 fillér. Mind három hónapra. Róz: 300 mm. 6 K. 50 f., 200 mm. 6 K. 50 f., 100 mm. 6 K. 50 f. paritásra. Zab: 100 mm. 5 K. 90 f., 100 mm. 5 K. 80 f., 100 mm. 5 K. 67 1/2 f. Tengeri: 2500 mm. 5 K. 23 f., 700 mm. 5 K. 24 f., 4000 mm. 5 K. 20 f. (május 30), 100 mm. 5 K. 25 f. (május 30), Készpénzfizetés mellett.

A kézsár hivatalos jegyzése a budapesti áru- és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben és kilogrammonként.

Table with 4 columns: Buza, Kilo, 50 kilogramm ára (K.-tól, K.-ig), 50 kilogramm ára (K.-tól, K.-ig). Rows include Tiszavidéki, Fehérmegyei, Pestvidéki, Bányási, Bácskai, Szerb.

Table with 3 columns: Egyéb gabonafajták, 50 kilogramm ára (K.-tól, K.-ig). Rows include Buzza, Árpa, Kéles, Zab, Tengeri, Repce.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

Table with 2 columns: Month, Buza price range. Rows include Juniusi buza, Októberi buza, Májusi roz, Októberi roz, Juliusi tengeri, Auguszt. tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Auguszt. repce.

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Table with 2 columns: Month, Buza price range. Rows include Májusi buza, Októberi buza, Májusi roz, Októberi roz, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi tengeri, Májusi tengeri (1905), Májusi zab, Októberi zab, Repce augusztusra.

Délután fél 5 órákor zárul:

Table with 2 columns: Month, Buza price range. Rows include Májusi buza, Októberi buza, Májusi zab, Októberi zab, Májusi tengeri, Juliusi tengeri, Augusztusi repce.

A budapesti értéktözsde.

A mai tőzsde változatlan külföldi jegyzésekre üzletellenül folyt le és egész csekély forgalom mellett az irány tartott maradt.

Valuta és ércáru változatlan.

Élőtözsde. Osztrák Hitelrészvény 641.50-642.25. Magyar Hitelrészvény 749.15-749.50. Rimamurányi vasmű 488.50-489.-. Városi vilamos vasúti 331.- korona.

A déli tőzsdén zárultak: Osztrák Hitelrészvény 641.75-641.50. Magyar Hitelrészvény 749.-747.-. Magyar koronajáradék 97.20.

A helyi értékek piaca tartott. Kötetett: Danubius hajó- és gépjáró részvénytársaság 179.50-180.-. Franklín-Társulat 500.-. Adria 478.- korona.

A prémiumüzletben díjbiztosításokért fizettek: Osztrák Hitelrészvényekért holnapra 4.-5.- korona, 8 napra 10-11 korona, 1904. június hó végére 17-19 korona.

4 órákor zárul: Osztrák Hitelrészvény 640.50. Magyar hitelbank részvény 747.-. Lezámitolóbank részvény 451.-. Rimamurányi vasműrészvény 488.50. Osztrák-magyar államvasuti részvény 635.50. Közúti vasutársaság 575.-. Városi vilamosrészvény 330.50 korona.

A hivatalos zárlatok a következők voltak:

Table with 4 columns: Államadósság, Pénz, Ár, Pénz, Ár. Rows include Arany. med., Élel. mészár, Koronaj. máj., Budapest főv., Angol-osztrák bank, Fiumei hitelb., Hermes m. ált. váltóüzl. r.-t., Magyar állb., Ugyanaz jun. med., M. agr. és járb.

Közlekedési vállalatok részvényei.

Table listing railway and transport company shares with columns for company name, share value, and price.

Malmok.

Table listing mill shares with columns for company name, share value, and price.

Vasúti- és gépjármű-részvények.

Table listing railway and motor vehicle shares with columns for company name, share value, and price.

Bányák és téglagyárak.

Table listing mine and brick factory shares with columns for company name, share value, and price.

Biztosító-társaságok.

Table listing insurance company shares with columns for company name, share value, and price.

Külföldi vállalatok részvényei.

Table listing foreign company shares with columns for company name, share value, and price.

Takarékpénztárak.

Table listing savings bank shares with columns for company name, share value, and price.

Sorsjegyek.

Table listing lottery tickets with columns for ticket type, value, and price.

Féznemek.

Table listing gold and silver items with columns for item name, weight, and price.

A budapesti terménytőzsde.

Text describing the agricultural market conditions and price fluctuations in Budapest.

Table listing various agricultural products and their prices, including wheat, corn, and oil.

A bécsi értéktőzsde.

Text describing the Vienna stock market conditions and price movements.

Text describing the Vienna stock market conditions and price movements.

Text describing the Vienna stock market conditions and price movements.

Bécs, május 31. (Osztrák értékek zárlata.) 4-20% papírjárdék 99.15. 4-20% ezüstjárdék 98.95-99.75. 4% osztrák aranyjárdék 118.20. Osztrák korona-járdék 99.15. 1860. sorsjegy 152.15. 1864. sorsjegy 465. Osztrák hitelsorsjegy 465. Osztrák hitel-részvény 640.25. Angol-osztrák bank 509.60. Osztrák bank 519. Bécsi bankgyűléslet 509.60. Osztrák Länderbank 426. Osztrák-magyar bank 1623. Osztrák-magyar államvasut 634. Déli vasut 78.50. Elvbölgvi vasut 420. Dunagőzhajózási társaság 840. Alpeisi részvény 411.50. Dohányrészvény 328.50. 20 frankos arany 19.05. Cs. kir. arany (vert) 11.83. Londoni váltóár 239.30. Német bankváltók 117.37. Lipót-kohó 335. Bécsi Tramway Litt B. Bécsi Tramway Litt A. Osztrák Lloyd 647. Török sorsjegyek 128.50. Az irányzat kodvetlen.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, május 31. (Zárlat.) 4-20% papírjárdék 100.80. 4-20% ezüstjárdék 98.95-99.75. 4% osztrák aranyjárdék 100.80. 4% magyar aranyjárdék 99.25. Elvbölgvi vasut 420. Osztrák hitelsorsjegy 465. Magyar korona-járdék 99.15. Déli vasut 78.50. Osztrák-magyar államvasut 634. Károly Lajos vasut 634. Kassa-oderbergi vasut 634. Orosz bankjegyek 216. Bécsi váltóár 85.15. 4% új orosz kölcsön 90.75. Magyar vasuti beruházási kölcsön 90.75. Török dohányrészvény 358. Alpeisi bányarészvény 358. Olasz járdék 103.25. Disconto Commandit 187.25. Magyar hitelbank 187.25. Általános villamosági Edison 215.75. Dynamit Trust 169.75. Gelsenkircheni 216.90. Harpeni 198. Laurakohó 241.25. Az irányzat szilárd.

Páris, május 31. (Zárlat.) Osztrák-magyar állami vasut 84.20. Uj török-konzol 84.20. Egyiptomi járdék 105. Osztrák Länderbank 426. Párisi bankrészvény 1136. 3%-os francia járdék 97.60. 4%-os spanyol járdék 85.05. 3%-os új törlesztendő járdék 97.80. Crédit foncier de France 680. Alpeisi bányarészvény 358. 4% 1890. román kölcsön 90.75. Görög kölcsön 229. Váltó Olaszországra 3/16. Váltó Amsterdamra 205.62. Váltó Brüsszelle 1/2. De Beers 40.50. Chartered 547.5. 5%-os bolgár kölcsövény 2/16. Magyar aranyjárdék 100.70. Déli vasut 78.50. Váltó Londonra 251.30. Osztrák aranyjárdék 99.15. Török sorsjegy 123. Meridional vasut 727. 4%-os olasz járdék 103.45. Ottoman-bank 586. 3 1/2%-os francia-járdék 99.15. Osztrák földhitelintézet 1277. Déli vasuti elsőbbségi kötvény 314.75. 4%-os 1896. román kölcsön 90.75. Dohányrészvény 358. Váltó Bécsre 103.87. Váltó német piacokra 121.87. Rio 1282. East Rand 198.50. Randfontein 81.20. Magyar jelzalogbank 531. Az irányzat szilárd.

Frankfurt, május 31. (Zárlat.) 4-20%-os papírjárdék 100.10. 4%-os osztrák aranyjárdék 100.80. 4%-os magyar aranyjárdék 99.30. Osztrák hitel-részvény 201.60. Osztrák-magyar államvasut 136.70. Északnyugati vasut 136.70. Bustiehradi vasut 136.70. Londoni váltóár 203.97. Bécsi bankgyűléslet 509.60. Villamos részvény 634. 3%-os magyar aranykölcsön 82.50. 4-20%-os ezüstjárdék 99.90. Osztrák korona-járdék 99.30. Magyar korona-járdék 97.25. Osztrák-magyar bank 116.30. Déli vasut részvény 13.25. Elvbölgvi vasut 420. Bécsi váltóár 85.183. Párisi váltóár 811.20. Unionbank részvény 117.37. Alpeisi bányarészvény 207. Az irányzat esendes.

A budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Május 31. A sertésüzlet irányzata: esendes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű. Öreg nehéz (páronként 400 kilogramm felüli sulyban) 118-119 fillérig. Fialat nehéz (páronként 320 kilogramm felüli sulyban) 119-120 fillérig. Fialat közép (páronként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 119-120 fillérig. Fialat könnyű (páronként 260 kilogramm terjedő sulyban) 119-120 fillérig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogramm felüli sulyban) 119-120 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm sulyban) 119-120 fillérig. Könnyű (páronként 240-grammig terjedő sulyban) 119-120 fillérig. III. Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 119-120 fillérig. Közép (páronként 250-320 kilogramm terjedő sulyban) 119-120 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 119-120 fillérig. IV. Romániai eredeti (Stachel): Nehéz (páronként 240 kilogramm felüli sulyban) 119-120 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogramm terjedő sulyban) 119-120 fillérig. V. Szerbiai: Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli sulyban) 116-117 fillérig. Közép (páronként 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 115-116 fillérig. Könnyű (páronként 250 kilogramm terjedő sulyban) 113-114 fillérig. Sertésüzlet szám: 1904. május 29. napján volt készlet 35,261 darab. 1904. május 30. napján felhajtott 403 darab. 1904. május 30. napján elszállított 666 darab. 1904. május 31. napján maradt készletben 34,999 darab.

Napirend.

Napjár: Szerda, június 1. - Római katolikus: Pamphili. - Protestáns: Jusztin. - Görög-orszag (május 19.): Patrik. - Zsidó: Síván 18. - Nap kel: 3 óra 52 percek. - Nyugszik: 7 óra 32 percek. - Hold kel: 1 óra - percek este. - Nyugszik: 6 óra 44 percek reggel. A horvát miniszter fogad délután 4 órakor. A képviselőház elnöke fogad délelőtt 9-10 óra. Nemzeti Szalon kiállítása nyitva délelőtt 9-től este 8 óráig. Belépődij 50 fillér.

Könyves Kálmán művészeti szalon (Nagymező-utca 37.) nyitva díjtalanul egész nap. Bormenissa Pál néprajzi kiállítása a Nemzeti Múzeumban, nyitva 10-től 4 óráig. Belépődij 40 fillér. Nemzeti Múzeum. Képtár, nyitva van 9 órától délután 1 óráig. A könyvtár és irodalomtörténelmi és történelmi kiállítása nyitva 9 órától délután 1 óráig. Belépődij 1 korona. Néprajzi osztály (Csillag-utca 3.) Belépődij 1 korona. Nővénytár (Széchenyi-utca 1.) nyitva kutatók számára díjtalanul. A múzeum többi terei megtekinthetők 1 korona belépődij mellett.

Országos képtár az Akadémiában nyitva 9 órától 1 óráig. Iparművészeti múzeum nyitva 9-1 óráig. Közlekedési múzeum a Városligetben nyitva d. e. 9-12 óráig és d. u. 2-6 óráig. Technológiai Iparmúzeum nyitva 9 órától 1-g. Földtani intézet múzeuma (Stefánia-ut 14.) nyitva délelőtt 10-1-g. Belépődij 1 korona. Az Akadémia Goethe-szobája nyitva délelőtt 10 órától 12-g.

Múzeumi könyvtár nyitva délelőtt 9-1-g. Akadémiai könyvtár nyitva délelőtt 8-7-g. Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9-12-g és 3-tól 8 óráig. Állatkert a Városligetben nyitva egész nap. Belépődij 60 fillér. Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkiállítvány, tudakozó-osztály és keleti mintatára V. kerület Váci-kört 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés ág. árszámítások is eszközöl) a városi ipari csarnokban (vasár- és ünnepnapokon is) nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság V. Váci-kört 32. szám).

Időjelzés.

Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. - Május 31. -

Table showing weather conditions and forecasts for various locations, including temperature, wind, and precipitation.

Jelek magyarázata: K = kelet, Ny = nyugat, D = dél, É = észak, A felhőzet: 0 = egészen derült, 1 = többnyire derült, 2 = részben felhős, 3 = többnyire borult, 4 = egészen borult, * = eső, * = hó, = = köd, < = zivatar.

Hazánkban az ország déli és szőrványosan a nyugati részein voltak kisebb esők. A hőmérséklet a normális alatt van. Az északi maximum délfelé terjeszkedett, a nyugati depresszió pedig Angliára került. Európában az időnek száraz jellege maradt. Esőket Franciaországból meg a Balkánról jelenttek. A hőmérséklet változása lényegtelen. Kiállítás: Meleg és tulnyomóan száraz idő várható.

Vizállás.

Table showing water levels (Vizállás) for various locations, including dates and measurements.

SZINHÁZAK.

Szerda, 1904. június 1-én.

H. KIR. OPERAHÁZ

Mignon.

Regényes opera 3 felvonásban.
Személyek:
Metszer Vilmos Broalki
Lothario Ney E.
Mihályi
Fridrik Gábor
Mignon Arnoldson
Jarno Hegedűs
Philina Szilágyiás

Kezdete 7 órakor.

Heti műsor:
Csütörtökön: Siegfried,
Pénteken: Zárva.
Szombaton: István alkonya.
Vasárnap: Carmen.

NEMZETI SZINHÁZ.

Csetepaté.

Verses apróság 1 felvonásban.
Személyek:
Jenő gróf Dezső
Éva, aje Lenkei
Zsuzsika grófné Dezső
Démótor Rózsahegyí
Bariaka Ligeti

Utána:
Miss Hobbs.

Miss Hobbs.

Vígjáték 3 felvonásban.
Személyek:
Edward Kingscarl Császár
Percival Kingscarl Dezső
Betty, neje Ligeti
Miss Susan Abbey Rákosi
George Jessop Rózsahegyí
Miss Wilcent Váradí
Miss Hobbs Lánosy
Banda kapitány Hetényi

Kezdete 7 1/3 órakor.

Heti műsor:

Csütörtök: Napkeleti király-
kasszony.
Péntek: Csete-paté és Utazás
az özevgyiség felé.
Szombat: Bizánc.
Vasárnap: Napkeleti királykis-
asszony.

VIGSZINHÁZ.

Barnhelmi Minna.

Kezdete 7 1/2 órakor.
Heti műsor
Csütörtökön: Szerenissimus.
Pénteken: Éjjeli menedékhely.
Szombaton: A föld szelleme.
Vasárnap: Szerenissimus.

URÁNIA SZINHÁZ.

Velence.

Kezdete 7 1/2 órakor.
Heti műsor:
Csütörtök: Spanyolország.
Péntek: Spanyolország.
Szombat: Az orosz Riviera és
a Kaukázus.

SZT.-LUKÁCSFÜRDŐ, BUDÁN SZIMFONIA HANGVERSENY

Kezdete d. u. 3 órakor. Vége este 10 órakor.

ŐS - BUDAVÁRA VILLANYVÁROS!

Nyitva d. u. 6 órától reggeli 4 óráig.
Ma szerdán, június 1-én.
A varieté színpadon rendkívüli előadás.
Először lépnek föl:
A szenzációs sikerrel vendég szereplő Johnson és Dean néger
gicrikrik.
A kedvelt Manhattan amerikai utcai énekes-csoport.
A Sleds-osoport, kacagató titokzatos spiritisztikai mutatvány.
A Trois freres Cooque, legkínzóbb ekvilibristák és az egész
nemek nagy műsor.

Uj! Uj! FOLIES COMIQUE. Uj! Uj!
A Toreador, magyar boházat, írta egy Píoador. Amlaohi fel-
jegyzéssel. A minden-ap nagy tetszésre lett színpadon. „Első
Garzonból”, német boházat. A szabad te ületlen mindenféle
szórakozás.
A 86-ik gyalogezred zenekarának hangversenye és több
különféle zenekar.
Az előváltott páholyjegyek szabad bemenetre jogosítanak a területre.
Belépődíj 60 fillér. kedvezményes jegyek a városi tőzsdékben.

DeLain méterje 36 kr.

Rosenberg és Quitt

12 HP. gázmotor

alig használt, igen jó, olesón eladó. Ugyanott csukott négyüléses batár is eladó. VI. ker., Dálnok-utca 26. sz.

Dr. FRIM-féle
hülyék és gyengeelméjűek
budapesti intézete
Budapest, VII., Erzsébet királyné-ut 15-17. sz. a.
Felvesz élethosszára is betegeket.
Nehézkorosoknak külön osztály.
Prospektust ingyen. Díjazás mérsékelt.

Tisztelettel van szerencsénk a n. é. közönség, t. barátaink és jóakaratú szives tudomására adni, hogy az általunk éveken át birt

„Elite”-kávéházat
Kerepesi-ut 20

Knappe János urnak átadtuk, aki azt a mai napon tulajdonába is vette.
Amidőn ez alkalmából a n. é. közönség, t. barátaink és jóakaratúink irántunk tanúsított bizalmát és jóindulatát hálásan megköszönni szerencsénk van, tisztelettel kérjük mindama jóindulatot és bizalmat, amelyeknek szerencsés részesei voltunk, tudunkra is átruházni szíveskedjenek, és vagyunk
Budapest, 1904. június hó 1-én. teljes tisztelettel

Laukó és Hevesi, kávéosk.

Hivatkozással fenti hirdetésre tisztelettel van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy a Laukó és Hevesi urnak által birt

„Elite”-kávéházat
Kerepesi-ut 20

nevezett uraktól megvettem és a mai napon annak tulajdonába is leptem.
Előidém iránt tanúsított jóakarata támogatás reményében, bizsitosam az igen tisztelt közönséget, hogy minden igyekezetemmel oda fogok törekedni, hogy előrendül italokkal és pontos kiszolgálással vendégim teljes megelégedését kiérdemljem magamnak és amidőn számos látogatásért esedezek, maradjam magamat a t. közönség jóindulatú támogatásába ajánlva
Budapest, 1904. június hó 1-én. teljes tisztelettel

Knappe János,
kávéosk.

Bikaviadatok Budapesten

az állatkert területén épült óriási arénában 1904. évi június 4-én, 5-én és 8-án

POULY fils

a Sevillában I-ső díjjal kitüntetett toreador.
Spanyol-s Délfraanciaország első „Quadrill”-jával, 24 vadon tenyésztett szilaj spanyol bika, herceg Osuna, Viret, Dijol, Desfondo, Chabrara, valamint Pouly bikatenyészedéből.
Páholy (4 személyre) 100 K.,
ülőhelyek: 15, 12, 10,
• 8, 6 és 4 korona. •

Jegyek előre válthatók: A Központi Menetjegy-irodában (Budapest, Vágadó-tér 1), a Royal szállodabeli fiókjában, az állatkerti pénztárnál, a nagyobb dohánytőzsdékben és a Központi Menetjegyiroda összes vidéki fiókjában.
A viadatok kezdete este 1/28 órakor.

Phonograph és Grammophonok

csak elsőrendű gyártmány
mar 6.50 frittól kezdve

Révész Gyula és Tsa hangszer-
osztályában
Budapest, IV.,
Muzzeum-körút 19N.
Hangerek és lemezekben a
a legújabb műsor.
Uj! Odeon lemezek mindkét
oldalt játszanak. Uj!
• Rézlemezre is!
• Képes Arto-vezék ingyen és
börmentve.

75 krajcár

darabja a legszebb mintázott és fehér batiszt rövid alsónadrágnak. Legkellemesebb nyári viselet. Vidékre csak a cipőbősz szükséges.

KERTÉSZ PÁL

Budapest, VII., Kerepesi-ut 44, a Népszínházzal szemben.

CIRCUS BEKETOW
Szerdán este 1/8 órakor
Halálugrás
kerékpáron, véghezviszi a híres mesterkerékpározó SCHNEIDER ALFRED.
THE LONGFIELD'S kiváló akrobata csodagyermek. Ezenkívül a legújabb művészkülönlegességek fellépése, a legjobb iskola és szabadlovak lovaslása és elővezetése. Balletek, 10 bokóc és aragustok.
Legnagyobb szenzáció! Legnagyobb szenzáció!

GIM PÁLMOK 5 évi kezesség mellett leg-
jobbhan és legolcsóbban:
REMENYI MIHÁLY
Budapest, Király-u. 44/56.
Harmoniumok iskolák és templomok részére
a legutányosabb áron.
Nagy raktár az összes hang-
szerek és húrokban.
Régi hangszerek vétele, eladása és becserelése.
Teljes zenekarok felszerelésnek költségvetése, úgyinté képes árjegyzék ingyen és bérmentve.
Kívittel nagyban és kicsinyben.

Harisnyavilág LUKÁCS M.
IV., KIGYÓ-UTCA 5. SZ.
Legolcsóbb beszerzési forrás női-, férfi- és gyermekharisnyákban. — Karisbadi börtönzűk 85, glage felkötözük 1 firt. Selyem-, cerna- és felkötözük különbözőlegességekben óriási raktár. Hátározott olesó árak!

PÉNZKÖLCSÖN
házkra teltekre, földbirtokra és örökösre második és harmadik helyi betáhlázás mellett is a legkedvezőbb feltételek mellett gyorsan kapható. Értesítést ad:
Grünsfeld Samu Budapesten
Király-utca 23. szám
naponta délután 1 és 5 óra közt.

KÖNIGSHÜTTE O.-S.-ban
(60,000 lakossal)
Nagy eredményvel jár a hirdetés a „Königshütter Tageblatt”-ban.
Nagy elterjedtségű az összes körülötte fekvő iparos helységeken. Több mint 1500 példányban jelenik meg napenként. 6 hasábos példisor ára 20 pengő, 3 hasábos reklám-soré 60 pengő.
Ismétlés esetén megfelelő rabatt.

Harisnya-király

Kizárólag Teréz-körút 2.

Valódi angol Lawn-Tennis
Tornaeszközök, függő-ágyak és mindenemű hálók. Ruha-terítő-kötők felér kenderből, vízmentes ponyvák, zsákok és kenderáruk legolcsóbb megfizető forrása:
SEFFER ANTAL
sporteszközök és kételgyártó ipartelepe
Budapest, IV., Károlyi-utca
bóltszám 12.
(Közp. városi ház épülete.)
Alapított 1873.
Telefon: 15-58.
Képes árjegyzék kívánatra bérmentve.

PÉNZ!

Hogy milyen nagy fontossággal bír a mezőgazdára, hogy előnyös feltételi és magas összegű

törlesztéses kölcsön

igénybe vételével szabadítsa meg magát a vidéken divó súlyos természetű kölcsönöktől, ma már bővebb magyarázatra nem szorul. Ez okból jóakarólag ajánljuk, hogy olcsó s a helyi viszonyok figyelembe vételével megállapított érték 75%-áig engedélyezni szokott kölcsönnyerés céljából a birtokra vonatkozó tekkönyvi kivonatát és kataszteri birtokviszonyait hozzánk sürgősen beküldje.

Kölcsönöt két héten belül nyerheti:

75 évi időtartamra	4-4-1/2%-ra
70 " " " " " "	4.35 " "
65 " " " " " "	4.50 " "
50 " " " " " "	4.70 " "
45 " " " " " "	5.50 " "
40 " " " " " "	5.80 " "
35 " " " " " "	6.05 " "
30 " " " " " "	6.45 " "
25 " " " " " "	7.10 " "
20 " " " " " "	7.90 " "

Évenként, törlesztéssel együtt. Bélyeg- és illetékmentesen változtatjuk át az eddigi drágább kamatu takarékpénztári jelzálogkölcsönöket törlesztéses kölcsönre. Az iratok beküldése kötelezettséget nem ró a kölcsönöt igénylőre, ellenben az ügy át-vállalása esetére a sikert biztosíthatjuk. Iratainak beküldését forduló postával várjuk.

Pontos cím: **Földhitel közvetítő vállalat**
Közp. iroda
BUDAPEST,
VIII. ker., Rákóczy-utca 2. szám.

KATAPHORESE

Uj gyógymód!
Főálmulhatatlan gyógyhatású

IDEG-, NEMI-,

bőr-, vörbetegek, bujakóros (siphilis) betegségek, infertés utóhaja és férfiú gyengeségi állapotok impotencia gyökere gyógyítására. Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytán honorárium teljes gyógyszer után fizethető. Elsőrendű intézet mintaszervi gyógytermeivel.

Budapest, Teréz-körút 44., I. emelet.
Dr. Mitzger Tivadar
személyes vezetése alatt nyitva egész nap.
Levelekre díjtalanul válasz.

DÓCZI M.

Magyarország legnagyobb cipőraktára,
Budapest, Kerepesi-út 10

Sohol jobb, szebb és tar-
tósabb cipőt ne a káp,
mint fenti cégnél; to-
gyen egy próbaren-
delést és meggyőző-
dik állításunkról.

Férfi-cipő:

Borjából sáma v. belső	3.20	fűzés	3.50	bakkancs	3.70
Barna zerge, fűzés v. cug	3.50	szőcs	3.80	Finon szaloncipő, cugos	4.20
Elegáns amer. box, cugos	4.-	fűzés	4.50	gombos	4.50
Elegáns francia sörv. cug	4.50	fűz	4.70	gombos	5.-
Dorj-bakkancs, box, szalon-vagy orosz-lakkból	4.80	Elegáns feltűp. fekete vagy sárga zergebőr-ből	5.-	Tennis cipő Chrom-alp. és szürke szarvasbőrrel 2 fruttól föl	5.80

Női cipő:

Lakk vagy zerge kivágott	1.60	kerecs	v. vélcantós	2.-	
Pók-é v. sárga zerge cugos	3.-	fűz	3.20	gomb.	3.50
Sárga vagy barna bazilla, fűzés	3.50	Sárga vagy barna bazilla, fűzés	3.50	Elegáns amer. box, cug.	3.50
Elegáns amer. box, cug.	3.50	fűz	3.60	Fin m. francia sörv. ill.	4.20
Udmanag, szürke szarva-bőr, fűzés-vagy	4.-	Udmanag, szürke szarva-bőr, fűzés-vagy	4.-	Női eberratin cugos cipő	2.70
Udmanag, szürke szarva-bőr, fűzés-vagy	4.-	Női eberratin cugos cipő	2.70	felcípő	1.50

FÉRFI és NŐI

nemi betegségek,
ferőgyengeség (impotencia) alapos gyógykezelésére legjobban ajánljuk

DR. KAJDACS

v. cs. és kir. orvostudor és körhízi főorvost.
Rendel: 9-4-ig, este 7-3-ig.
Budapest, IV., Károly-körút 5. (Klozild-pal. I. em.)
Levele után is biztos gyógyszer.

BUTOROK.

Háló-, ebéd- és szalon-butorok, egy készpénzt, mint részletfizetésre arányosulással nélkül, elcsébben, mint bárhol, kaphatók. Erzsébet-körút 93. Royalinn szomban.

BUCHINGER J. butoriparosnál.

Specialista sérvkörtökben!

Keleti-féle legújabb cs. és kir. szab. sérvkötő pneumatikusan polttával a legbiztonságosabb a maga nemében! Nem eszik, nem okoz kellemetlen nyomást és rendkívül kitűnő fekvése által fölülmul minden más gyártmányt.

Árak: Egyoldalu Kétoldalu
12 korona. 24 korona.
Testgyógyászati gyaráimban teljes jóállás mellett készülnek továbbá: járó- és támgépek, műfűzők ferőcsigolyák részére műlábak és kezek, haskötők, gummi-görcsör-, harisnyák stb. Valódi francia gummi-övökönlegességűek eredeti párisi csomagolásban.

Árak koronaártekben:
Tucenként: 2, 4, 6, 8, 10, 12.
Legújabb, 1903. évi, fűrészbél 3000 díszes ábrát tartalmazó árjegyzéket tróntortás mellett küld ingyen és bérmentve

KELETI J. orvos-sebészeti mű- és kő-
szorgyára (Alapítotott 1878.)
BUDAPEST, IV., Károly-körút-utca 12.

KIAKAR

szép formájú és tartós cipőt, bámulatos olcsó árban vennél. Az csak fordulj bizalommal hozzám. Minden cipőhöz Agl-kenőőst és 1 évi jóállást adok.

Férfi-cipő: Borjából sáma vagy belső 3.-
Vix, borja fűzés, elegáns 3.20

Lak, sörv. box fűzés 4.-
Sárga, fűzés vagy cugos 4.-
Pók-é cipő szeges, cugos 1.50
Sörv. lak, box fűzés 3.50
Lak, szürke szarv. 1.50
Sárga, szürke vagy drop fűzés 1.50
Gyermelműködő nagy választékban. Kérje nagy árjegyzékét ingyen és bérmentve, amely 1500 ábrát tartalmaz. Nem tartozó árt kicserélnek vagy a pénzt visszadom.

AGULÁR DÁVID BUDAPEST, VII., ERZSÉBET-KÖRÚT 63

Butorok

egy készpénzt, mint részletfizetésre legutánycsábban

Ehrenten és Fuhs testvéreké, BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. sz. Képes árjegyzék ingyen.

FENYKÉP KÉSZÜDMÉNYEK

Elsőrendű gyártmányok, részletfizetésre is.

Árjegyzéket tessék kérés.

ADRIENNE GÖLDSCHEIN FENYKÉP KÉSZÜDMÉNYEK 2000 ÁBRÁVAL

Alkalmos képviselő felvételnek.

A hazai pamutfonó és szövőgyár részvénytársaság DUGARESA

ezennel tisztelettel meghívja a részvényes urakat a folyó évi június hó 12-én d. e. 10 órakor Budapesten (Rudolf-rakpart 3.) tartandó

rendes közgyűlésére.

Tárgysorozat.

1. Az igazgatóság üzleti jelentése.
2. A felügyelő-bizottság jelentése a zárszámadások és mérleg tekintetében megjejtett vizsgálat és az igazgatóság által a tiszta nyereség hovatartozása tekintetében tett indítványa felett.
3. A zárszámadások, továbbá a tiszta nyereség hovatartozása, valamint az igazgatóságának és felügyelő-bizottságának adandó felmentvény feletti határozathatározat.
4. Három felügyelő-bizottsági és egy póttag választása és illetményének megállapítása.
5. Az igazgatóság kiegészítése.

A t. részvényesek, kik a közgyűlésen résztvenni kívánnak, az alapsz. 15 §-a értelmében felhivatnak, hogy részvényeiket még le nem járt szelvényeikkel együtt a közgyűlés napját megelőzőleg 8 nappal Budapesten a társaságnál (Rudolf-rakpart) vagy Bécsben a társaságnál (Koenigsasse 15) elismervény ellenében letenni sziveskedjenek. Műtan. a f. évi május hó 29-én összehívott közgyűlés az alapszabályok 18 §-a értelmében nem volt határozatképes, ezen közgyűlés tekintet nélkül az azon képviselt részvényekre határozatképes.

Az igazgatóság.

Ez még nem létezett!

BUDAPESTEN,

IV., Károly-körút 24. számú házat, hol az **ANGOL ILLATSZERTÁR** van, rövidesen lerombolják, azért lénytelen vagyok **5 korona**

beküldése ellenében vagy utánvételét küldeni bárhova:

1. 1 tégely finom angol illatszert (parfüm) bármilyen illatban.
- 1 tégely finom angol brillantín (ibolyavillat, Verna-violetta).
- 1 tubus finom angol aró- és képszasza (Crème), melynek rövid használata által májfolt, szepit, kéz- és orrvörösződés megszűnik. Meglepő eredmény.
- 1 tégely finom angol bajuszpedrő, elhíjteletlen minőség.
- 1 darab angol szappan, legfinomabb minőség, rendkívül édes hatása, mint gyömekszappan is melegen ajánlható.
- 6 boríték finom angol Sachet (ruhaszagosító).
- 1 tubus Odontine fogpaszta, a fogakat ápolja s hófehérre varázsolja.
- 1 doboz hölgyper (poudre) nélkülözhetetlen, borotválás után férfiak is használhatják.
- 1 üveg kölni viz, hölgyek és urak rendkívül jó minőségű folyton használják.
- 2 darab amerikai hajszító-vas, utazáshoz igen alkalmas.
- 1 üveg Lufah amerikai hajnövesztő-szesz, rövid használat után már meglép az eredmény, hajhullást, kopaképződést megszüntet, hajfuttató.

17 darabot csak 5 koronáért
küld a pénz előzetes beküldése ellenében vagy utánvétel, az **ANGOL ILLATSZERTÁR** Budapest, IV., Károly-körút 24. Csak rövid ideig tart, tehát rögtön rendeljen!

A 16938. számú

Gép rostos anyagok sajtolására

című, 1899. augusztus 8-ról kelt magyar szabadalomra és a 13058. számú

„Eljárás és gép pamutnak, gyapjunak, szőrőknek és egyéb rostos anyagoknak préselésére“
című, 1898. július 19-ről kelt magyar szabadalomra vevők vagy engedményesek kerestetnek.

Szíves ajánlatokat „W. C. 322“ jelölge alatt RUDOLF MÜSSE, Bécs, I., Seilerstätte 2. továbbít.

!A címre ügyeljünk!
Kerékpár-alkatrészeket

Legolcsóbb árban lehet nálunk beszerezni mint bárhol.

A világ legelső gyárából gyári áron alul havi 19-12 korona részletfizetésre. Tel- és külföldi előrendű gyárából havi 6-8 Koronas részletfizetésre.

Tessék árjegyzéket kérni.
— Ügyelőkép magas jutalék mellett felvételnek. —

Miklós és Társa

varrógép-, kerékpár- és alkatrész-nagyraktára
Budapest, VIII., József-körút 50. sz.

Minden szó egyszeri beiktatása... A hirdetésekre díjmentesen ad felvilágosítást a kiadóhivatal... VIII., Kerepesti ut. 25. sz.

Lovábbeli tudakozására ingyen adunk felvilágosítást, csak a válaszra szükséges bélyeg kell mellékelni. Tudakozódnak a hirdetés számát a kiadóhivatali mindíg közölni kell.

Levelezés.

Uriasszonyt, ki várlogna szerényen. Jellege: Edecsia restanté, Pécsera 1239

Budai... kőbányai rudas arca és ponyola... kőbányai rudas arca és ponyola...

Ne házasodjék... és ne házasodjék ismeretséget, mert...

Szörakozás... előjából megismerkedni fiatal...

Egy magányos... bolyg ismeretséget óhajt kétni...

Ismeretséget... keres, 27 éves író, fiatal ember...

Betöltendő állások... Újves

Élcsesét... és botorés biztosítás. Kereskedő...

Újves... felhíváráról, kértelények azonnal...

Gyermekleány... fiatal 4 éves leánykhoz azonnal...

Mindenes... leány, 3 frt béressel felvétetik...

Nyomdász... tanács felvétetik díjazással, lélek...

Gomblyuk... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Lakatos... tanács felvétetik, ki már volt...

1500 korona... biztos havi jövedelemre lehetnek...

Felcsztő... gyártásba szakított munkást keres...

Szobafestő... tanács felvétetik. Kérés: Mártos...

Fiatal... kiszolgált leány azonnal felvétetik...

Tanoncok... befutott felvétetik vasbatergárban...

Bérlőházak... felvétetik leány, lehetőleg vidéki...

Intelligens... fiatal, élcses, básmesteri állást...

Kérvényeket... folyamodványokat, minden írásbeli...

Gazdaságba... a nyári munkátöltés... kiegészítés...

Cimirőnek... vagy bármilyen más keresetre...

Mindenféle... munkát elfogad, volt gyári munkás...

Füvészesegéd... 19 éves, kereszényi, azonnali...

Varrónők... szöveg hulladék felhívással, nagy...

Kárpitos tanonc... elvétetik, Kisdiófa-utca 16. Klein...

Gyakornok... kezdőfelvételi azonnal felvétetik...

Mindenes... gyermektelen csaláthoz 12 korán...

Varrónők... főnök munkához felvétetik...

Kiszolgált... leány pékületbe járatos felvétetik...

Mindenes... azonnal felvétetik. Bajnok-utca 7...

Elhárítottó... pékületbe (főzetel) kerestetik...

Újves... kéziáru alj varrások felvétetik...

Újves... himnuszok főnök monogram és...

Egy tanonok... 16 eszládából való író, szobafestő...

Margit-körút... 36 jó olcsó bő hímzés, jó olcsó...

Újves... kézi varrónők, felhíváráshoz...

Társait... keresek, kereszényi fiatalbérlet...

Újves... derékvarrónők, kértelények azonnal...

Fűszerüzletbe... író, fiatal tanonok ellátással...

Állást keresők... 10.000 korona óvadékkal bizalmi állást vagy...

Házvezetőnek... alkalmas egy fiatalabb vidéki...

Bármilyen... munkát, háziszokás, kocsis vagy...

Szaképpelt... gépész, a kőbányai családok... rep...

Fogtechnikus... perfect állás, 8. O. Herdát-utca...

Intelligens... fiatal, élcses, básmesteri állást...

Kérvényeket... folyamodványokat, minden írásbeli...

Gazdaságba... a nyári munkátöltés... kiegészítés...

Cimirőnek... vagy bármilyen más keresetre...

Mindenféle... munkát elfogad, volt gyári munkás...

Füvészesegéd... 19 éves, kereszényi, azonnali...

Varrónők... szöveg hulladék felhívással, nagy...

A legszerényebb... feltételek mellett, állást v. foglalkozást keres, egy e...

Gyári munkát... vagy bármilyen más foglalkozást...

Kertészben... jártas, 26 éves, kőbányai férfi keres...

Könyvelő, levelező... v. ehhez hasonló írodai alkalmazást...

Irodaiszolgálnak... vagy háziszokásnak óhajt menni...

Kárpitos... és díszítő ajánlókhoz házasok is...

Kertész... szakmájában teljesen jártas, állást...

Fodrász... rendkívül ügyes, ismeretséget hiányoz...

Kályhásmeester... elvált és szaba vagy munkát...

Kárpitos... és díszítő munkák, valamint javítások...

Retésztűző... ki szakmájában jártas, szerény...

Oktatás... Saint-Louis kiállításhoz...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Tészdokhálóság... fővárosi legforgalmasabb, előkelő...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Üzletek... Fűszerkereskedés és vasárraktár...

Kávécsarnok... billiárd, mely fedeti a házbort...

Vendéglo... Budán, Fő-utca, 40 frt napi bére...

Hentes- és mészároszat... fővárosi legforgalmasabb, előkelő...

Fűszerüzlet... 26 éves, kőbányai férfi keres...

Birtok... Tiszavideken Szolnokhoz 11 kilométer...

Pénz... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Olcsó pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Szövegnyújtás... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Butor... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Börzsek... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Butorok... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Birtok... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénz... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Szövegnyújtás... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Butor... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Börzsek... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Butorok... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Birtok... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénz... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Pénzkölcsön... kőbányai, ki képes is dolgozni...

Minden az egyenlő betöltésnek... Vastagabb betűkkel 6 fill.

APRÓ HIRDETÉSEK

A hirdetésre díjmentesen ad... VIII., Kerepesi-ut 25. sz.

Szerkesztési telefon-sz.: 56-15.

Levélbeli tudakozásra ingyen adunk felvilágosítást, csak a válasza szükséges bélyegyet kell mellékelni. Tudakozóknak a hirdetés számát a kiadóhivatallal mindig közfeln kell.

Levellezés.

Claret. Levellet mind megérkeznek... 1752

Irok ki emrással foglalkozik... 1245

Földy I. Levél ment, posta restanó... 8237

Rózsásai J. Nem tudom olvasni a majda... 8239

Kéz leányok keresetkötő... 1262

Gyakornok keresetkötő... 1262

Állást keresők. Hivatalnok... 2012

Férjhez mennék... 2010

Szívtelek. Most megveszlek irok... 2010

Nőtlen. 33 éves keresetkötő... 1856

Kamélla. Most, hogy kedves soraira... 1856

Rendes Ujpest. Ez az utolsó kísérlet... 1856

Piros kalap. Ha üzenetet figyelme... 1856

Melyik csinos. Figyeljen asszonyka... 1856

Házasság. ejszából megismerkedni... 1856

Szajz. levellet későn vettem... 1274

Betöltendő állások. Állástkeresők... 2010

Éltesebb. asszony, gyermek mellé... 1276

Kifutó leány... 2011

Gyermekleány... 1269

Stukateur... 8238

Mindenes... 1275

Egy... 1249

Szedő-gép... 8239

Kéz leányok... 1262

Gyakornok... 1262

Állást keresők... 2012

Férjhez mennék... 2010

Szívtelek... 2010

Nőtlen... 1856

Kamélla... 1856

Rendes Ujpest... 1856

Piros kalap... 1856

Melyik csinos... 1856

Házasság... 1856

Szajz... 1274

Betöltendő állások... 2010

Éltesebb... 1276

Pótló... 1248

Üzletek... 2010

Előkelő vendéglő... 2010

Kávémérés... 2010

Budapest... 2010

Pékfőnök... 1268

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Hentesüzlet... 8646

Kávé- és tejcsarnok... 8656

Fűszerüzlet... 8656

Vendéglő... 8656

Kávémérés... 8643

Borosz... 8643

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Képzőpénz... 8646

Külfeljárati... 1941

Egy másba... 1257

Ágyak... 1129

Butor... 2010

Két faragott... 2010

Világos... 1273

Faragott... 1271

Faragott... 1277

Iróasztal... 1255

Külfeljárati... 1258

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Külfeljárati... 1259

Advertisement for 'Apró Hirdetéseik' featuring a large eye graphic and the text 'Minden szem nézi.' and '20 filleres levelezőlapok'.

1000 koronával... 1706

Intelligens jogász... 4630

Kárpitos... 5833

Egy 21 éves... 1276

Ápolónő... 1276

Házvezetőnőnek... 1276

Mindenesnek... 1246

Oktatás... 2010

Hadapródiskolai... 1276

Éltesebb... 1276

Fűszerkereskedés... 8672

Kávémérés... 8672

Vendéglő... 8643

Tej- és kávécsarnok... 8643

Fűszerüzlet... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Vendéglő... 8643

Tej- és kávécsarnok... 8643

Fűszerüzlet... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Házak... 8643

Biztos siker... 2011

Lakás-bérlés... 2011

Kis szoba... 1973

Kis szoba... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Képzőpénz... 2011

Partiban... 1273

Fürdőház... 1251

Hölgyek!... 2102

Felöltő... 8 K.

Ferenc József-kabát... 3 "

Nadrág... 4 "

Mellény... 1 "

Rothberger Jakab, Kristóf... 2022

Veszünk... 1259

zalogházi cédulákat... 1259

Grünberger Armin Béla... 1259

Ürökös... 1259

Grünberger Armin Béla... 1259

Ürökös... 1259

Grünberger Armin Béla... 1259

Ürökös... 1259